

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljano, razmožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idrji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

230 dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 1 (12.326)

Trst, četrtek, 2. januarja 1986

7096 AA
OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

60100200

Nov dokaz spremenjenega ozračja med velesilama V SZ Reaganova in v ZDA Gorbačovova novoletna televizijska poslanica

WASHINGTON, MOSKVA — V no-
voletnih televizijskih poslanicah, ki
nimata primera v zgodovini medbo-
kovskih odnosov, sta Ronald Reagan
Sovjetom, Mihail Gorbačov pa Ame-
ričanom včeraj zagotovila, da ne bo-
sta v letu 1986 varčevala s skupnimi
napori za zagotovitev mirnega sožitja
in razorožitve.

Obe poslanici sta si podobni tako
glede optimizma kot izraženih želja
in obljub, a sta obenem v marsičem
različni. Medtem ko se je Gorbačov

omejil predvsem na splošne ugotovitve
o nenadomestljivosti miru, sožitja
in sodelovanja ter je le med vrsticami
omenil razhajanja, pa je bil Rea-
gan konkretniji, saj je »omiljeno«
navedel tudi glavne težave v odnosih
med državama.

Če se je Gorbačov omejil na izja-
vo, da je treba ohraniti mir v veso-
lju, je Reagan vztrajal na svojih te-
zah o vesoljskem obrambnem ščitju,
ko je dejal, da bo tehnološki napre-
dek v obrambi izničil jedrska orožja.

Prav tako je ameriški predsednik o-
menil človeške pravice, ne da bi na-
vedel posameznih primerov, ko je
poudaril, da bi napredek pri reševa-
nju humanitarnih vprašanj lahko po-
zitivno vplival na razvoj medblokov-
skih odnosov, saj so ta vprašanja A-
meričanom pri srcu. Ronald Reagan
pa je spregovoril tudi o regionalnih
spopadih in je, ne da bi omenil Afga-
nistana, navedel svoje korake pri re-
ševanju teh kriznih žarišč.

Kljub vsemu temu pa je v oceni
ženevskega vrha v svoji novoletni po-
slanici Reagan jasno povedal, da je
bil začetek dober, da je zagotovil
boljše medsebojno razumevanje, ob-
enem pa se je predsednik ZDA obe-
zval, da bo nadaljeval po začetni po-
ti. S precejšnjim poudarkom je tudi
navedel, da je treba krepiti medse-
bojno zaupanje predvsem z boljšim
spoznavanjem, s kulturnimi izmenja-
vami in z vsem, kar približuje ljudi
obeh držav.

Za generalnega sekretarja KP SZ
Mihaila Gorbačova pa je bila Ženeva
»dober obet« in znamenje premika
v odnosih med obema državama. So-
vjetski voditelj je tudi poudaril nu-
jno premostitve medsebojnega nezau-
panja in zavezal večjih stikov. Kljub

temu da obstajajo precejšnje razlike
in da bo gradnja mostu v medseboj-
nih odnosih težavna, pa je po bese-
dah Mihaila Gorbačova Ženeva doka-
zala, da je to mogoče. Gorbačov je
tudi spregovoril o številnih pismih
Američanov, o srečanjih z ameriški-
mi senatorji, poslanci, znanstveniki
in poslovneži, ki so ga prepričali, da
se tudi ZDA zavedajo nesmiselnosti
vojne med obema velesilama, ki bi
bila tragedija za vse človeštvo. Tako
Ronald Reagan kot Mihail Gorbačov
sta seveda zavezala Sovjetom in A-
meričanom srečo, mir in veselje v
letu 1986.

Ob tem bežnem pregledu novolet-
nih poslanic nesporno izhaja, da
predvsem pri Američanih ne prihaja
do bistvenih premikov ob ključnih
razorožitvenih vprašanjih. »Vojna
zvezda« je za Reagana še vedno ne-
dotakljiva, razhajanja pa precejšnja,
a dialog nenadomestljiv. In prav tu
je glavna pozitivna značilnost obeh
poslanic. Reagan in Gorbačov se
namreč dobro zavedata, da plujeta na
skupni ladji, ki bi jo jedrski spopad
z gotovostjo potopil. Leto 1986 bo to-
rej moralo dokazati, da duh Ženeve
ni propadel, da bodo pozitivne napi-
be uresničili tudi v praksi.

Cossiga odločno proti terorizmu

RIM — Nobenega razumevanja;
nasprotno, ostra obsodba krvavega
atentata palestinskih teroristov na
letališču v Fiumicinu in na Dunaju.
To je osrednji del poslanice predsed-
nika republike Francesca Cossiga dr-
žavljanom ob novem letu, prve posla-
nice, odkar je Cossiga prevzel mesto
predsednika republike. Opozorilo za-
radi nevarnosti terorizma pa je iz-
zvenelo tudi kot neposredno svarilo
političnemu vodstvu v državi.

»Naša obsodba državljanov omika-
ne države, naša obsodba ljudi,« je
dejal Cossiga. »je zelo odločna, brez
pridrzkov, brez priziva in brez mož-
nosti kakršnegakoli izkrivljenega po-
skusa, da bi dogodke razložili ali
razumeli. Italija in Avstrija sta, kljub
različni mednarodni kolokaciji, vedno
dokazali veliko razumevanje za na-
rode, ki se borijo za svobodo in za
neodvisnost, tudi za palestinski na-
rod. Tudi zaradi tega so nezasliša-
na nasilna dejanja za nas razlog za
zagrenjenost. Razumevanje nekega
pravičnega boja ne pomeni nikakrš-
ne odpovedi odločni obsodbi in boju
proti terorizmu,« je poudaril Cossiga,
ki je nato pozval vse, naj se borijo,
»tako kot smo se združeni borili pro-
ti notranjemu terorizmu, z isto mo-
ralno in državljansko odločnostjo, z
vzpodbujanjem pravnih, sodnih in
operativnih sporazumov med država-
mi, na Vzhodu in na Zahodu, da se
zoperstavimo in da premagamo to
temačno grožnjo miru in miroljub-
nemu sožitju med narodi.« Z drugimi
besedami, predsednik republike je
dal razumeti, da je v boju proti me-
narodnemu terorizmu nujno potrebna
angaziranost obeh politično-vojaških
blok, Vzhoda in Zahoda. Obenem
je tudi opozoril na pozitivni znak
pomiritve na mednarodni sceni z že-
nevskim srečanjem med Reaganom
in Gorbačovom.

Cossiga je nemudoma odgovoril o-
brambni minister Spadolini. Za glo-
balni odgovor terorizmu je potrebno
tudi prizadevanje Sovjetske zveze,
pravi Spadolini, ki v intervjuju za
tednik L'Europeo dodaja, da je zelo
verjetno, da bi lahko zadejali tero-
rizmu hud udarec, ko bi Sovjetska
zveza »ne imela več potrebe, da ne-
utralizira pretežno ameriški vpliv na
Bližnjem vzhodu.« Tajnik republikan-
ske stranke nadalje pravi, da nas-
protuje »politiki držav, ki popuščajo
pred terorizmom« ter v zvezi s tem
navaja Francijo in Grčijo. Vendar je
kaj lahko razumeti, da je njegova
pripomba uperjena tudi v državo sa-
mo. Tako verjetno ni naključje, da
se v istem intervjuju pritožuje, da
niso bile rešene tri bistvene točke
sporazuma, ki je v novembru omo-
gočil premostitev vladne krize po za-
devi Achille Lauro: kako preprečiti
zlorabljanje diplomatske imunitete,
revidirati sporazume o ekstradiciji in
kako prisiliti države k izročanju tero-
ristov. Načelnik socialistične skupi-
ne v senatu Fabbri pa odgovarja,
da je za uspešen boj proti terorizmu
potrebna predvsem »miroljubna re-
šitev palestinskega vprašanja. G. R.

Tržaški župan in Slovenci »Dozorevanje« ali samo alibi?

Tržaški župan Franco Richetti je
ob izteku leta dal tukajšnjemu ita-
ljanskemu dnevniku intervju, v kate-
rem ocenjuje minulo leto ter izraža
obete za 1986. Vreden omembe se
nam zdi odgovor, ki ga je dal na
vprašanje o odnosih med večino in
manjšino: »Rad bi poudaril — je
dejal župan — da je danes mesto ob
tem vozu manj deljeno kot v pre-
teklosti. Obstaja nujnost, da ti odno-
si dobijo juridično potrditev brez iz-
siljevanj glede na občutljivost in stop-
njo dozorevanja mesta. Menim, da
mora vlada predložiti besedilo, v ka-
terem bi našle organsko ureditev že
obstoječe situacije.«

To stališče ni novo: manjšini ne pri-
pada nič več kot to, kar že ima, kar-
koli več bi bilo v nasprotju s »stop-
njo dozorevanja mesta«. Moti nas le
občutek, da si župan ne prizadeva
preveč, da bi to »dozorevanje« pospe-
šil, ko pa jo izkorišča kot alibi za ne-
gacijo ustavnih načel o zaščiti manj-
šin.

Toda še bolj nas je zbolel drugi
del odgovora na isto vprašanje o od-
nosih med večino in manjšino: »Po
drugi strani — je namreč nadaljeval
Richetti — ne smemo pozabiti, da
se je prav v letu 1985 na ravni ci-
vilnih pravic in ponovnega premisle-
ka o lastni zgodovini Trst uradno
spomnil žrtev fojb, in to ne v smislu
ponovnega odprtja dramatičnih ran,
pač pa kot zavest in nato sprejetje
lastnih zgodovinskih prigod, kar je
nujen element za gradnjo sedanjosti
in prihodnosti ob spoznanju in spo-
štovanju lastne identitete«. Popolno-
ma se strinjamo, da so fojbe del
tržaške preteklosti — tako kot Ri-
žarna, ki pa je župan ni smatral
vredno omeniti — ne vidimo za nepo-
sredne povezave med tem vpra-
šanjem in problemom uresničitve ustav-
nega določila o zaščiti manjšin. Ra-
zen, da niso fojbe za Richettija, prej
kot del tržaške zgodovine, propagan-
distično in strumentalno sredstvo za
negacijo pravic manjšine. In če je to
tako, potem se moramo strinjati z
županovo trditvijo, da mora mesto še
»dozoriti«, in še posebno njegov
župan.

T. M.

Medtem ko preiskava o Fiumicinu le počasi napreduje ZDA ne izključujejo možnosti vojaškega posega proti Libiji

RIM — Preiskovalni sodnik Sica bo danes verjetno
spet zasljal Mohameda Sahrana, edinega preživelega
iz štiričlanske teroristične skupine, ki je odgovorna za
pokol na letališču pri Fiumicinu. Od 19-letnega Palestinca
iz Šatils: Libanonu, ki leži ranjen v vojaški bolnišni-
ci Celio, hoče odgovor na vprašanja, kdo je atentator-
jem dal brzostrelke in ročne bombe, kdo jim je pred
napadom vzel potne liste (dva maroška) in, kakšen je
bil pravi namen akcije, ki se je končala s pokolom.

O orožju je Sahrana enkrat dejal, da ga je dobavil
neki Evropejec, drugič pa je omenil nekega Libanonca.
Prvo verzijo utegne potrditi razplet preiskave v zvezi s
septembrskim atentatom na rimsko izpostavo družbe
British Airways: storilec, Palestinec Hasan Aatab, je pove-
dal, da mu je bombe izročil visok plavolasec, poznan
kot »Belgijec«. No, belgijski varnostniki so v Hasseltu
včeraj aretirali dva Arabca, ki sta v soboto priletela
v Bruselj iz Aten, in domačega prestopnika D. E., ki
jima je dal zatočišče in imel na zalogi 11 kilogramov
trotila, več granat, detonatorjev, pištol, pušk in nožev,
mitraljez in veliko streliva. Mož, ki so mu zaplenili tudi
zaupne listine in notes z naslovi in telefonskimi števil-
kami sumljivih ljudi, utegne biti prav »Belgijec«. Za-
radi tega bo Sica morda odpotoval v Belgijo.

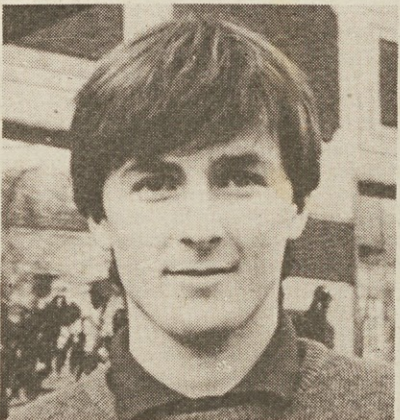
Glede narave zločina napada preiskovalci meni-
jo, da ni bila samomorilska: prvič, ker bi za pokol za-

dostovala akcija enega samega človeka, in drugič, ker
so kamikazejevske operacije značilne za Homeinove pr-
vrženke. Verjetno, pravijo, je četverica hotela pobegniti
s talci, sicer ne bi pustila v dveh torbah ročnih bomb,
ki so jih našli po napadu agenti. Kaj pa potni listi?
Sahrana trdi, da so jih teroristi sami uničili pred atenta-
tom, Sica pa domneva, da so jih izročili pribočniku,
morda prav »Belgijcu«.

Medtem ko v Italiji in tujini poostrujejo varnostne
ukrepe na letališčih, se zaostruje tudi diplomatska vojna
proti Abu Nidalu, Gadafiju in Arafatu. Čeprav so Li-
bijci znova zanikali kakršnokoli odgovornost za napa-
da pri Rimu in Dunaju ter označili hvalnico agencije
Jana teroristom kot čisto zasebno pobudo njenega ured-
nika, ameriški generali stvarno mislijo na oborožene re-
presalje proti Libiji z letali VI. brodogoja na Sredozem-
lju, kjer sicer ni opaziti novosti. Sam Gadafi je več-
raj izjavil novinarjem, da bi takšen napad bil začetek
konca, saj bi Libija »v Sredozemlju in na vsem Bližnjem
vzhodu sprožila vojno, ki ji ne bi bilo videti konca«.

Predsednik izraelske vlade Peres je ponovil, da me-
narodni terorizem financira Libija, da z njo sodelujeta
Abu Nidal in Iran, ter da je PLO glavna teroristična
organizacija, Arafat pa je pozval svet k razlikovanju
med »zakonitim oboroženim bojem« Palestinec in »sle-
pim terorizmom«. (dg)

Primož Ulaga spet v vodstvu

Z včerajšnjim 3. mestom na novolet-
ni turneji v Garmischu (1. Ploc, 2.
Vettori) je Primož Ulaga spet prvi
na lestvici za SP v smučarskih skokih

NA 10. STRANI

Papežev poziv za mir v svetu

VATIKAN — Papež Janez Pavel II.
je med včerajšnjo novoletno mašo po-
svečeno miru izrazil solidarnost Cer-
kve vsem tistim, ki se trudijo, da bi
uresničili ta cilj. Ob navajanju, da
je OZN proglasila leto 1986 za »me-
narodno leto miru«, je poglavar rim-
skokatoliške Cerkve obnovil poziv o
enotnosti človeštva in obsodil vsa ti-
sta dejanja in miselnost, ki povzročata
delitve in izkoriščanje. Pri uresničev-
vanju miru morajo kristjani po pape-
ževih besedah premostiti ideološke in
sistemske prepreke, da bi tako vzpo-
stavili dialog z vsemi ljudmi dobre
volje in uresničili nove odnose in no-
ve oblike solidarnosti.

Na Silvestrovo pa je med zahval-
nim »Te Deum« papež spregovoril o
obvezi staršev, da pošiljajo otroke k
verouku, in o nasilju ter o dramih na
letališču Fiumicino.

V novo leto v znamenju miru

Včeraj popoldne je bila v Trstu enotna novoletna manifestacija za mir
proti lakoti v svetu, ki se je je udeležilo kakih 3 tisoč ljudi. V imenu številnih
privediteljev je v italijansčini in slovensčini govoril Livij Valenčič, udeležence
pa je nagovoril tudi škof Bellomi.

NA 5. STRANI

Kako so ljudje v Italiji in na tujem dočakali zasuk starega leta v novo

SREDI POKANJA PETARD IN STOKANJA RANJENIH TUDI SKRIB ZA MIR IN PRAVIČNOST NA SVETU

RIM — Prvo letošnje novorojenko v Montegiorgiu (Ascoli Piceno) sta oče Giuseppe Ferri in mati Rossana Gregori poimenovala po soprogi Mihaila Gorbačova. »Nisva komunistas, sta rekla radovednežem, »za ime Raisa sva se odločila v upanju, da

to ime prispeva k trajnemu miru na svetu.« Za odpravo jedrskega orožja, lakote, rasizma in nasilja sploh so večeraj in v terek nastopili v Palermu (kardinal Pappalardo je posvaril krajevne oblasti, da javno upravljanje ni le domena večinske koalicije, ampak

tudi manjšinske opozicije), v Rimu (pred južnoafriško ambasado), v Turinu (izkupiček javnega silvestrskega banketa so namenili žrtvam potresa v Mehiki) in v Comisu, kjer se je pred ameriško raketno bazo zbralo 32 pacifistov, kolikor je tam raket cruise.

Novo leto (za nas 1986, za Arabce 1347 in za Žide 5746) so v Italiji pričakali veselo in brezskrbno, s pojedninami in brušenjem pet, doma ali v restavraciji, v vasi in mestu, v zasneženih planinah in ob morju. Marsikaj je bilo zanimivega, marsikaj pa neprijetnega in tudi tragičnega. Bolonjčani so opolnoči na glavnem trgu sežgali lutko-starca, simbol starega leta. V Sanremu je kakih 20 mladincev uprizorilo plavalno tekmo, v Firencah so se med seboj pomerili kanuisti, a nad Pizo smučarski mojstri z baklami, medtem ko je skupina bolonjskih jamarjev nazdravila novemu letu 700 metrov globoko v toskanskih Alpah.

Z rimskega mostu Cavour je poleg slovitih Spartaca Bandinija in Alda Carrierija skočil v Tiberu še 24-letni Abas Rasljanin, profesor telesne kulture iz Novega Pazarja v Srbiji, ki so mu na železniški postaji Termini

ukradli denarnico. Med novoletnimi gosti v Selvi Gardeni na Južnem Tirolskem se je pojavil Pertini, v Meranu pa Andreotti. V San Paolu Albanese (Potenza) je vseh 555 članov albanske skupnosti šlo k maši po vzhodnem obredu, tam blizu je pa bistroumni Giuseppe Sansone odmašil šampanjec z zobmi in zdaj molči, ker so mu ustno nebo zakrpali z osmimi šivi. Obmolnil je tudi vulkan Etna. Nasprotno pa so bile v vsej Italiji hudo bučne petarde in podobne vragolije. Tokrat ni mrtvih in tudi ranjenih je manj (459), a posledice so mučne (na sliki prizor iz neapeljske bolnišnice): moška iz pokrajine Campobasso sta ostala brez ene roke, tretji (Milan) je bil ob oko, neki drug je na tem, da delno oslepi. Več oseb je bilo huje ranjenih tudi s strelnim orožjem!

Kaj pa na tujem? Za osrečitev mnogih Američanov v novem letu je poskrbel motociklist, ki se mu je med drvenjem po hitri cesti sredi Los Angelesa razparala vreča z 10.000 dolarji (170 milijoni lir): ljudje so pobrali, kolikor so le mogli, in policija pravi, da skoraj vse. Najdražji silvestrski party je bil v newyorškem Esser House Hotel: 2.000 dolarjev po

osebi za koncert Julia Iglesiasa, razne vrste kaviara in za foie gras z rusko in poljsko vodko, petobročno pojedino, šampanjec pa še prenočitev v luksuznem apartmanu.

Francosko policijo je spravila s tira steklenica izvrstnega šampanjca, priložnostno lepo ovita v okrasen papir, ki jo je pozabljivec pustil na prtljažni mreži kupeja na vlaku, ko je z njega stopil v Chantillyju. Prestašen potnik je bil poklical policijo, češ da utegne to biti bomba, naposled pa je ekipa za razstavljanje peklenjskih strojev uvidela, za kaj gre in razglasila, da je preplah odveč. Policisti so javili, da pozabljeni potnik šampanjec lahko dvigne pri njih, saj ni prišel navzkriž s pravico.

V Londonu so stopili na prste lastniku gostišča, ki je purane za božič in novoletni banket hranil kar v mrtvašniških zmrzovalnih zabojih: občinski možje so povedali, da to seveda ni bilo prav, da pa tistim, ki so purane jedli, ni treba biti v skrbeh za zdravje. Dvanajst udarcev Big Bena je na Trgu Trafalgar square klub strupenemu mrazu pričakalo 60.000 oseb: petje, pitje, pririvanje, nazadnje pa 300 ranjenih in 124 aretiranih. (dg)

Nekatere so že v veljavi, druge po bodo začele veljati v prihodnjih dneh Z novim letom vrsta podražitev skoraj vseh javnih storitev

RIM — Z novim letom bo stopila v veljavo vrsta podražitev javnih storitev v Italiji. Nekatere podražitve veljajo že od večeraj, druge pa bodo uvedli v prihodnjih dveh mesecih, takoj po odobritvi finančnega zakona.

S 1. januarjem se je podražila poštnina za tujino. Na pismo je treba nalepiti znamko za 650 lir, na razglednico pa znamko za 450 lir. V kratkem je predvidena tudi podražitev notranjih poštne storitev.

Odlok, ki podaljšuje ugodnosti zakona Formica za nakup prve hiše vsebuje tudi določila o podražitvi električnega toka. Točneje, podražil se bo termični dodatek na električno energijo in sicer povprečno za 8,4 odstotka.

Na področju prevoznih je treba predvsem omeniti podražitev mestnih prevozov s prvim februarjem. V mestih z manj kot 500 tisoč prebivalci bo vozovnica znašala 500 lir. Posredna podražitev je tudi v ukinitvi popustov na železnici, ki bodo v veljavi samo še do 15. januarja. Gre za celo vrsto popustov, med katerimi tudi popust za državne uslužbence.

Medministrski odbor za cene je tudi odobril nekatere druge podražitve, med temi podražitve telefonskih naročnin. Podražitev bo znašala 3,5 odstotka in bo zadevala tako naročnino kot tudi plačilo pogovorov preko pr-

vih 40 pogovorov mesečno. Cena vsakega pogovora bo tako lahko dosegla 134 lir za naročnike z več kot 133 govornimi enotami mesečno, metem ko je bila doslej najvišja predvidena vsota 129 lir. Cena žetona ostane za enkrat nespremenjena.

S finančnim zakonom se bodo znatno podražile tudi nekatere druge storitve, ki zadevajo širok krog državljanov. Med temi je treba omeniti šolske takse in tickete za zdravstvo. S 1. julijem 1986 bo začel veljati nov način obračunavanja porabe plina, ki bo seveda prav tako predvideval po-

dražitve.

Za davkoplačevalce z nižjo obdavčljivo osnovo se bo tudi podražil davek ILOR, ki bo znašal 16,2 odstotka obdavčljive osnove za vse davkoplačevalce. Nekatere posredne podražitve zadevajo tudi plačevanje socialnih dajatev.

Ne glede na podražitve pa je treba še opozoriti, da bodo morali državljani plačati takso za avto do konca januarja, kupiti kolek za vozniško dovoljenje do 11. februarja in plačati do konca januarja televizijsko naročnino.

Do konca oktobra akontacija na občinski davek TASC0

RIM — Do 31. oktobra tega leta bodo morali državljani plačati prvi predujem na novi davek na občinske storitve TASC0. Tako določa vladni odlok, s katerim je vlada ustanovila ta novi davek, ki bo nadomestil občinski davek na odvažanje smeti in občinski davek na pse. Dravljanji bodo morali do 31. oktobra plačati predujem davka za prvih 9 mesecev letošnjega leta, medtem ko bodo morali preostali del plačati do 31. marca 1987.

Davek TASC0 bodo morali določiti občinski sveti najkasneje v 40 dneh po objavi odloka, torej do 1. marca. Davek bo hremenil lastnike oziroma

uporabnike nepremičnin na ozemlju občine in višina je pač odvisna od vrste nepremičnin in od kakovosti storitev, ki jih občina nudi občanom. Predvidene so štiri kakovostne stopnje teh storitev, medtem ko so nepremičnine razdeljene v sedem skupin. Za lokal s približno 100 kvadratnimi metri površine bo davek nihal med 90 in 350 tisoč lirami letno.

Kar zadeva kakovosti bodo najnižji davek plačali tam, kjer občina posreduje občanom največ dve od naslednjih storitev: občinske ceste, razsvetljava, odvažanje smeti, vodovod, kanalizacija. Najvišji davek pa bodo plačevali občani v tistih občinah, ki poleg omenjenih storitev nudijo še najmanj pet izmed naslednjih storitev: depuracija, javni prevozi, otroški vrtec, otroške jasli, šolski prevoz, knjižnica ali muzej, gledališče, telovadnice in bazeni, javna zelena površina, opremljena zelena površina.

Odlok predvideva tudi vrsto sankcij: kdor ne bo pravočasno plačal davka, bo moral plačati globo v višini 40 odstotkov davka.

Poleg uvedbe davka TASC0 določa vladni odlok tudi podražitev za 25 odstotkov pristojbin za začasno zasedbo javnih zemljišč ter davka na reklamo, občine bodo lahko uvedle dodatni davek na porabo električne energije v višini 13 lir za kilovatno uro, obnemem pa bodo morale občine določiti najvišji možni količnik davka INVIM.

Trd nastop varnostnih sil v Južni Afriki

Začetek leta v znamenju neredov

JOHANNESBURG — Leto 1986 se je v Južni Afriki začelo z novim valom nasilja, ki je samo v pokrajini Capetown povzročil tri smrtne žrtve. Južnoafriška policija je na dan novega leta sporočila, da so policijski agenti ubili mešanca, ki je skušal s skupino črncev napasti patroljo varnostnih sil zahodno od Capetowna. V Papalelu, severno od Capetowna pa je vladni funkcionar streljal na množico, ki je baje napadla njegovo hišo, pri čemer je črnpolti domačin bil ob življenje. V podobnem incidentu je umrl tudi drugi črnpolti Južnoafričan. V enem od črnskih mest, ki so zrasla okoli Capetowna

pa je umrl 60-letni Thothi Nomongo, eden vidnih črnskih voditeljev, ki da je praktično živ zgorel v eksploziji ročne granate med neredi v Guguleti.

Omeniti velja tudi nesramen govor južnoafriškega predsednika Pietra Bothe, ki se je v svoji novoletni poslanici potožil, da zahodne vlade ne razumejo južnoafriške miroljubne politike in načina, s katerim se postavlja po robu notranjim neredom. Priznal je, da je sicer v letu 1985 več sto črnpolnih Južnoafričanov umrlo v spopadih z varnostnimi silami, vendar je šlo za neredne, ki so jih organizirali v tujini.

Goljuf za zapahi

BOCEN — Policija je aretirala 46-letnega Ivana Vecchija, direktorja turistične agencije Round trip travel, ki je baje goljufal kakih tisoč ljudi, ki so vplačali približno milijardo lir za novoletne izlete, ki so obstajali samo na papirju. Policija ga je izsledila v Brixnu, obtožba, pod katero so ga zaprli pa govori o združevanju v zločinske namene in goljufiji.

Milanska turistična agencija Round trip travel je delovala le nekaj mesecev. Ponujala je izredno zanimive izlete v New York, Mombaso, London in Pariz. Najbolj zanimivo je bilo seveda to, da je bila cena teh novoletnih potovanj poprečno za pol milijona do milijon lir nižja od podobnih potovanj, ki so jih ponujale druge turistične agencije. Kakih tisoč ljudi je prebrisanim goljufom nasledlo, ko pa so pred novim letom prišli na letališče, so z razočaranjem ugotovili, da ni bilo posebnih poletov, da ni bilo nobenih rezervacij, da so jih skratka povlekli za nos. Policija na letališču je imela polne roke dela, ko so prijave na račun turistične agencije kar deževale.

Druge turistične agencije pa pravijo, da je bilo od vsega začetka jasno, da nekaj ni v redu, saj so bile cene odločno prenizke? Postavlja se vprašanje, zakaj ni potemtakem nihče opozoril policije o vsej zadevi še pred začetkom potovanj.

Že večkrat smo na teh straneh komentirali dogajanja v svetovni ekonomiji. Skušali smo na enostaven način obrazložiti razne pojave v gospodarstvu, ali pa vsaj pojasniti, kako si jih razlagajo slavni svetovni ekonomisti. Kljub temu se zavedamo, da je gospodarska problematika za večino bralcev še vedno nedostopna, saj je povsem razumljivo, da kdor nima specifične izobrazbe ne more v celoti dojeti problema, ki ga obravnavamo. Zato se ne bomo tokrat zaustavili pri specifičnem dogodku, ampak bomo na kratak in enostaven način skušali razložiti, kaj je državni bruto proizvod (italijansko: prodotto nazionale lordo), ki ga na teh straneh večkrat omenjamo.

Na kratko bi lahko definirali državni bruto proizvod kot kosmato vrednost (ocenjeno po tržnih cenah) vseh dobrin in storitev, ki jih je država gospodarstvo proizvedlo v določenem obdobju. Ta definicija nam seveda še ne pove vsega; prvo vprašanje, ki si ga lahko postavimo, je nedvomno naslednje: zakaj »kosmata« ali »bruto« vrednost? Odgovor je enostaven: ker ne upoštevamo odbitkov od te vrednosti za kapital (tu so mišljeni stroji, naprave, razna oprema itd.), ki se je v tem obdobju obrabil (te odbitke imenujemo z drugo besedo od-

DRŽAVNI BRUTO PROIZVOD POKAZATELJ GOSPODARSKEGA ZDRAVJA NEKE DRŽAVE

pis).

Drugo in mogoče še pomembnejše vprašanje, ki si ga lahko postavimo, pa je naslednje: katere so te dobrine in storitve, ki jih državno gospodarstvo proizvede v določenem obdobju? To so enostavno dobrine in storitve, ki si jih v tem obdobju nabavijo ali priskrbijo zasebniki, podjetja, državna uprava ali ostali svet. Oglejmo si torej bolj podrobno vsako od teh skupin.

1. zasebniki (družine): zasebna potrošnja presega v Italiji polovico državnega bruto proizvoda; največ porabijo zasebniki za hrano, od drugih stroškov pa bi omenili še oblačila in obuvene, stroške za stanovanje, za higieno in zdravstvo, za prevoze in komunikacije, za razvedrilo in kulturne dejavnosti ter za tobak;

2. podjetja: tu lahko ločimo investicije v osnovna sredstva (dobrine, katerih koristnost traja več let), kot so zgradbe, stroji, naprave itd. in

povečanje vrednosti zalog (blaga, surovin, proizvodov itd.) v skladišču; oboje skupaj dosega okrog četrtno državnega bruto proizvoda;

3. ostali svet: tu upoštevamo čiste izvoze, t.j. razliko med izvozi in uvozi; to pomeni, da bi ta komponenta bila lahko tudi negativna, seveda v primeru, da bi bili izvozi manjši od uvozov;

4. državna uprava: tu upoštevamo samo čisto vrednost vseh dobrin in storitev, ki jih državna uprava odkupi od zasebnikov, podjetij in ostalega sveta (drugih stroškov ne upoštevamo).

Iz gornjih podatkov je torej razvidno, da je državni bruto proizvod važen pokazatelj stanja nekega državnega gospodarstva. V ekonomsko zdravi državi bo zasebna potrošnja velika, investicije podjetij prav tako, izvozi pa bodo presegali uvoze. Če bo država v krizi, bodo državljani potrosili bolj malo, podjetja ne bodo investirala veliko v

nova sredstva, uvozi bodo večji od izvozov. Tu smo seveda le navedli nekaj primerov, ni pa nujno, da so vsi ti pogoji obenem prisotni, da lahko govorimo o zdravi ekonomiji ali pa o kriznem stanju. Globalno gledano pa je državni bruto proizvod mogoče najbolj značilen pokazatelj gospodarskega stanja neke države. Predvsem je pomembno, ali se državni bruto proizvod v odstotkih veča ali manjša; če se je na primer notranji bruto proizvod v neki državi v enem letu povečal za deset odstotkov, pomeni, da je gospodarstvo tu v rasti; če se je v istem obdobju zmanjšal, pomeni, da smo verjetno pred gospodarsko krizo ali pa, da se je gospodarska rast ustavila.

To je razvidno tudi iz analize podatkov o državnem bruto proizvodu v raznih državah. V zadnjih letih je namreč opaziti visok odstotni porast tega pokazatelja v državah, kjer je gospodarski razvoj najbolj nagel: Japonski, Združenih državah Amerike in Zvezni republiki Nemčiji; nekoliko manjši pa je v Italiji, kjer se gospodarstvo razvija nekoliko bolj počasi; v državah tretjega sveta pa je mnogokje opaziti celo upadanje, kar priča o gospodarski krizi, ki jo doživljajo te države.

MARKO OBLAK

Tokrat v Avditoriju šole »De Rubeis« v Čedadu Slovenske organizacije vabijo na tradicionalni Dan emigranta

dan emigranta
giornata dell'emigrante

ČEDAD, CIVIDALE, 5.1.1986 ob 15.00
Auditorium »De Rubeis«

ČEDAD — V sivem življenju beneškega, kot tudi vsakega drugega izseljenca, vsaj enkrat na leto posije sonce, ko se, čeprav za malo dni, vrne domov. Vrača se ob praznikih, ob božiču in novem letu in prav v tem času, ko so mu belgijski rudniki, francoski ali švicarski industrijski obrati tako daleč, se beneški izseljenec sreča s kolegi na »Dnevu emigranta«.

Tradicija dneva emigranta v Čedadu je že od nekdaj ustaljena in iz leta v leto zbira v svoji sredi prijatelje in znance vseh, ki so šli za kosom kruha v tujino. Dan emigranta ohranja svoje vrednote tudi danes, ko se je fenomen izseljenstva v Beničiji nekoliko spremenil, ko se vse manj mladine podaja na tuje in je delo, kolikor je pač mogoče, priskrbljeno tudi v dolini. Njegov pomen združevanja prebivalcev beneških dolin ne more zamreti. Na Dnevu emigranta se vsaj enkrat na leto sreča Terska dolina z Nadiško, pa tudi z Režijo in Kanalsko dolino. Srečajo se ob velikem, skupnem, kulturnem prazniku, ki bo letos v nedeljo, 5. decembra, izjemoma v Avditoriju srednje šole »De Rubeis«, v bližini kraja »Il Gallo« v Čedadu. Gledališče »Ristoria«, ki je bil od vedno sedež kulturnega programa, so namreč začasno zaprli za predvidena splošna popravila. Z upanjem, da bo čez leto dni praznik emigranta ponovno v prostorih »Ristorija«, so morali tokrat organizatorji Dneva emigranta 1986 bistveno zamenjati kulturni program in ga prikrojiti sicer znatno manjši dvorani.

Kljub temu, vse kaže, da ne bo kvaliteta sporeda utrpela veliko škode zaradi zamenjave. Nastopali bodo namreč gosti iz Loč na Koroškem, člani tamjuraškega ansambla »Jepa-Baško jezero«, ženska pevka skupina »Stu ledi« iz Trsta, dekljski pevski zbor »Sovodenski deklet« iz Sovodnja, ter domači pevski zbor »Trepetički« iz Lies.

Slovenske organizacije videmske pokrajine, ki so tudi letos organizirale Dan emigranta so priskrbele tudi dva slavnostna govornika, ki bosta pozdravila udeležence srečanja. V imenu slovenskih organizacij bo prevzel besedo msgr. prof. Marino Qualizza, še pred njim pa sen. adv. Franco Castiglioni, podpredsednik senatne komisije za proračun.

Zbornik sanitetne službe NOV

Sekcija za partizansko saniteto Slovenskega zdravniškega društva se je že leta 1981 lotila dela, ki je bilo sila odgovorno in zahtevno. Na razpolago so imeli 419 dokumentov, ki so jih uredili v štirih knjigah z naslovom ZBORNIK DOKUMENTOV IN PODATKOV SANITETNE SLUŽBE V NARODNOOSVOBODILNI VOJNI NA SLOVENSKEM 1941-1945. V teh štirih knjigah je bil izbran najpomembnejši material sanitetne službe med NOV od leta 1941 do 1945.

Ta je bil obdelan, dodani so bili komentarji, razvozlana ilegalna imena, dodani sezname kratice, kazalo osebnih imen in krajev. V zbornikih so objavljena poročila posameznih enot svojim nadrejenim, zapiski posameznih zdravnikov o dogodkih v

njihovih bolnicah ter navodila nadrejenih sanitetnih organov

To so dragoceni podatki, ki kažejo na uspešno delo sanitetne službe v najhujšem času zgodovine slovenskega naroda.

Istočasno je izšel faksimile Partizanskega zdravstvenega vestnika, ki je izhajal od januarja 1944 do aprila 1945. Leta 1944 je izšlo osem števil, edina dvojna številka je izšla aprila 1945.

V zadnji številki je urednik pisatelj dr. Bogomir Magajna v zaključnem članku »Trnejši od bronca« zapisal, da ni imel Partizanski zdravstveni vestnik namena gojiti visoke znanosti, ampak predvsem pokazati, kako je mogoče pomagati svojemu bližnjemu.

J. O.

Priznanje dvema Koroščema

CELOVEC — Priznanje za pionirsko delo na občinski ravni sta prejšnji teden prejela bivša občinska odbornika dr. Luka Sienčnik iz Dobrle vasi in Janez Korenjak iz Šmarjete v Rožu. Letošnji občni zbor Kluba občinskih odbornikov je sklenil, da KSOO podeli obema priznanje častnega članstva. Minuli petek sta slavljenca v gostilni Juena v Čepičah prejela to priznanje v okviru slavnostne seje KSOO iz rok predsednika Frica Kumra.

Predsednik nadzornega odbora KSOO mag. Filip Warasch je v svoji utemeljitvi poudaril pionirsko vlogo dr. Luke Sienčnika pri ustanovitvi kluba leta 1973 ter predstavil njegovo življenjsko pot kot živinozdravnik, prosvetni delavec, občinski odbornik, odbornik Posojilnice.

Prav tako je izpostavil narodno delo bivšega občinskega odbornika, podžupana, poslovođe Posojilnice in čebelarja Janeza Korenjaka iz Šmarjete v Rožu.

Tudi predstavnik NSKS in ZSO dr. Matevž Grile in Franci Kukovica ter globaški podžupan Janez Hudl so poudarili zasluge obeh slavljenec za skupno delovanje slovenskih občinskih struktur. Dr. Luka Sienčnik pa se je v zahvalnem govoru med drugim spomnil predvsem prvih poveljnih poizkusov združiti vse občinske odbornike, neglede pri kateri stranki kandidirajo.

Pred zaprtimi vrati

V izolski knjižnici je do 15. t.m. odprta zanimiva fotografska razstava Dore Benčić »Istrski motivi«. Avtorica se predstavlja s fotografijami, ki jih je posnela v slovenski in hrvaški Istri

Tudi v novem letu utrjevanje zavesti italijanske manjšine v Jugoslaviji

PIRAN — Ob novem letu je čas za obračun opravljenega dela in novih načrtov, tudi za pripadnike italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji. Zanje in za Unijo je bilo 1985. izredno delovno leto. Obračun opravljenega pa dober in tako porok in spodbuda za nove načrte. Tak korak bodo zastavili na že utečeni poti v skrbi za položaj, razvoj in napredek narodnosti v želji, da bi kar najboljše uresničevali usmeritve in pričakovanja zadnje konference italijanske Unije, ki je bila pretekli mesec v Piranu.

Še vedno zajemajo podružbljenje problematike narodnosti večjo skrb za njene šole, za celovito kadrovsko politiko, ki odločilno sooblikuje sedanji in jutrišnji dan italijanske narodnosti v Jugoslaviji. In nenazadnje ne gre pozabiti na nujnost urejenega finansiranja narodnostnih institucij, saj se nekatere še otepajo z denarnimi težavami.

Pripadniki italijanske narodnosti so si vedno prizadevali za odprto mejo, za dobre sosedske odnose med državami. Zato bodo le še utrjevali vezi z matičnim narodom in z vsemi demokratičnimi silami v Italiji, ki jim je za sodelovanje medsebojno razumevanje in spoštovanje. Taki odnosi so lastni tudi obema narodoma, slovenski manjšini v Italiji in italijanski v Jugoslaviji, ki sta nosilki celovitega gospodarskega, kulturnega in jezikovnega sodelovanja med državama ob meji. Pri tej, oziroma taki izmenjavi, si italijanska Unija želi nadaljevanje že dvajsetletnega sodelovanja z Ljudsko univerzo v Trstu.

1986. bo torej pomembno leto. Pripadnike italijanske narodnosti in celotno skupnost čakajo volitve in kongresi. Še pred tem pa bo v slovenski skupščini obravnavana 5-letnega uresničevanja posebnih pravic pripadnikov obeh narodnosti v republiki. Obravnavna, ki bo služila tudi za nove delovne usmeritve na tem pomembnem področju. Verjetno ne bo odveč trditev, da tiči bistvo spoštovanja in uresničevanje posebnih pravic pripadnikov narodnosti

v človeku. V vsakem posameznem in vseh skupaj. Z večjo politično voljo, z boljšim poznavanjem in razumevanjem posebnosti narodnostno mešanega prostora je moč zagotoviti narodnosti skupnosti enako in enakopravno mesto z večino.

MIRJAM MUŽENIČ

Koroški koledar 1986 SPZ iz Celovca

CELOVEC — V okviru tiskovne konference je Založba Drava v kulturni taberni Pri Joklnu predstavila knjižni dar Slovenske prosvetne zveze za leto 1986. S tem Založba Drava in Slovenska prosvetna zveza bralcem spet ponujata bogat izbor kvalitetnega čtiva. V šestih knjigah, kolikor jih zajema letošnja knjižna zbirka, gre za dela domačih avtorjev oziroma za knjige, ki govorijo o koroškem glasbeniku. Tako je tudi tokrat uspešno v knjižni zbirko vključiti domače koroške pesnike in pisatelje, kar znova potrjuje močno ustvarjalno silo slovenske narodnostne skupnosti v Avstriji.

Koroški koledar 1986. Sla po svobodi, Pel je za vse, Ali veš? Ali znaš? V lunini sencu in Vprašanja koroškega otroka so naslovi knjig letošnjega knjižnega daru, katerega Založba Drava skupno s Slovensko prosvetno zvezo te dni razpečavata med bralce širom po naši deželi. Skoraj neverjetno, vendar je vseh šest knjig kupcem na voljo za 298 šilingov. Torej po ceni, ki je dejansko darilo za vsakega, ki bo zbirko kupil.

Razen koledarja je vse knjige opremil Cveto Jeraša, ki je zbirki dal enotno podobo, a vsaki knjigi dal svojstveno podobo v barvi in vsebini.

Marko Waltritsch ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

27.

Zadeva z nakupom zemljišča za novo šolsko stavbo s strani društva Šolski dom pa je potekala tako: 18. januarja 1904 je društvo Šolski dom kupilo v Ulici Bertolini dve parceli, last Stefana Kofola in so-proge Katarine roj. Kuk. Šlo je za zemljišče, na katerem sta še danes stavbi Novega in Malega doma. Kupnina je bila določena na 936 kron in 26 vinarjev, ki jih je društvo takoj plačalo. Pogodba je bila podpisana pred notarjem dr. Marijem Pascolettom.

Istega dne je bila pred istim notarjem podpisana še druga kupna pogodba za drugi dve parceli na vogalu Ul. Bertolini in Tržaške ceste (danes Ul. Duca d'Aosta). Šlo je v tem primeru za zemljišče, kjer je danes dvorišče tega šolskega kompleksa. To zemljišče je bilo ocenjeno na 8.868 kron in 40 vinarjev. Lastnik je bil trgovec Ignacij Kovač iz Ajdovščine (prej omenjena zakonca Kofol sta bivala v Gorici, v Ulici Goldoni), sicer tudi drugače znana oseba v slovenskem javnem in trgovskem življenju na Goriškem. 2.068 kron in 40 vinarjev je društvo Šolski dom Ko-

vaču takoj izplačalo, preostalih 6.800 kron pa se je obvezalo plačati v petih letih s petodstotnimi obrestmi. Poleg prodajalcev so pred notarjem pogodbi v imenu društva Šolski dom podpisali dr. Anton Gregorič, Franc Vodopivec in prof. Ivan Berbuč.

Že nekaj dni potem, 28. januarja 1904, je gradbenik Franc Mozetič; bivajoč v sosedni Ulici Mattioli, poslal županstvu prošnjo za gradnjo nove stavbe na omenjeni parceli in priložil tudi ustrezn načrt. Na prošnji je Mozetič napisal da gre za stanovanjsko stavbo.

15. februarja 1904 je bil redni občni zbor članov društva Šolski dom. Predsedoval je dr. Anton Gregorič. Tajnik Franc Vodopivec je podal poročilo o društvenem delu v prejšnjih dveh letih. Ugotovil je, da so se, potem ko je bila odprta v letu 1898 stavba Šolskega doma v Križni ulici, ustanovile razne šole, da je prišlo do več zamenjav med učitelstvom, da si je odbor prizadeval, da bi bili dobili več podpor. Pojavila se je potreba po dodatnih prostorih, zato je odbor sklenil zgraditi mali Šolski dom. Povedal je tudi, da je neimenovana goriška gospa podarila društvu šolsko zastavo. Občni zbor je potrdil kupčijo za nabavo zemljišča v Ul. Bertolini. Sprejet je bil tudi sklep, da vzamejo posojilo za gradnjo stavbe pri kakem premožnem zasebniku ali denarnem zavodu.

V blagajniškem poročilu je prof. Ivan Berbuč zapisal, da so imeli v letu 1903 26.883,56 kron dohodka. Največ je bilo prispevkov in podpor, in sicer 11.660 kron. Za šolnino so dobili le 2.687,39 kron. Za članarino so iztržili 2.730,60 kron. Ostalo so dobili od

najemnine prostorov, volil, denarja nabranega na veselnicah (2.500,60 kron), aktivnih obrestih itd.

Za upravljanje stavbe Šolskega doma v Križni ulici so v tem letu porabili 19.095,10 kron. Največ tega so porabili za plače: v ta namen so dali 14.280,15 kron. Za kurjavo in svečavo so porabili 394,40 kron, za postrežbo in snaženje pa 557,44 kron. Stavbeniku so v tem letu plačali tudi del dolga in sicer 1.954,10 kron, za dopolnilna dela na stavbi so plačali 48,40 kron. Društvena uprava je stala 256,14 kron. Porabili pa so denar še v druge namene, nekaj denarja (1.422,33 kron) pa so imeli v gotovini.

Učenke 4. razreda goriškega Šolskega doma ob priliki 1. sv. obhajila v letu 1910. Slikane so na dvorišču šolskega doma. V prvi vrsti v sredi, s krono na glavi, učenka Hinka Stepančič. Ob strani na desni katehet o. Joahin in učiteljica Berbuč, na levi katehet o. Vilibald in učiteljica Makuc

Mrzel odhod starega leta je tržaške probleme prepustil novemu

Nazdravili smo še enemu letu obetov za končno uresničitev starih želja

Tako kot božič, je tudi Silvester na Tržaškem minil brez večjih vznemirjenj, kar nekam zaspano in manj bučno kot pretekla leta. Razigranost in dobra volja sta se še bolj umaknili za tople stene domov ali med obložene restavracijske mize za tiste, ki so rojstvo novega leta pričakali v domačem mestu. Oni, ki so si privoščili Silvestra v zasneženih hribih ali v toplih krajih daleč od doma — in resnici na ljubo jih med Tržičani ni bilo malo — pa so verjetno praznovali bolj bučno.

Leto 1985 se je poslovilo z mrazom in sivim dnevom, oblakov, iz katerih je prišlo nekaj med dežjem in snegom, odvisno pač od temperature, pa ni uspela pregnati niti precej močna burja s sunki, ki so prešli 100 kilometrov na uro. Strupen mraz je ceste na kraški planoti spremenil v prava drsališča, avtomobile pa vklestil v tanek leden oklep. Nič čudnega, če so ljudje pohiteli na toplo, potem ko so v torek opravili še zadnje nakupe in si priskrbeli vse potrebno za čim prijetnejše pričakovanje mladega leta. Trgovci, ki so tudi v ponedeljek in torek delali s polno paro, se res ne bi smeli pritoževati.

Večerna oblačila so šla odlično v promet, saj je letošnja moda za slovesne priložnosti hudo zahtevna. Obvezno črtno je razsvetljevala poplava bleščic, briljantov in svetlečih se okrasov, pa ne samo na oblekah, temveč tudi na čevljih, nogavicah in modnih dodatkih. Tudi moški so spoštovali klasično eleganco, v lokalih so kraljevali smokingi in metuljčki, papilioni, ki so zlasti med mladeniči naleteli na množični odziv.

Nič manj zadovoljni niso trgovci z jestvinami. Kdor se ni odločil za silvestrovanje v hotelih in restavracijah, si je pač priskrbel vsega, česar silvestrska miza ne more pogrešati. Zlahtnega in penečega vina, dragega tropskega in suhega sadja, lososa in izbranih peciv. Mnogi so se raje odločili za tradicionalni silvestrski menu z domačimi in manj dra-

gimi dobrotami, zlasti tisti, ki so silvestrovali po naših društvih, prihod novega leta pa so seveda prav vsi pozdravili s pokom zamaška na steklenici penečega vina.

Trenutek za voščila, za želje in pričakovanja v jutru porajajočega se leta. Kakšno bo to 1986. leto, bo lepše, srečnejše od preteklega? Vsakih 365 dni se sprašujemo po tem in z novim upanjem pričakujemo prihodnost. Čisto človeška slabost, ki črpa svoj čar iz tradicije in iz človeške potrebe po zaupanju v boljšo usodo. »Letošnje leto se obeta boljše, ker se začneja v sredo,« je na novoletno jutro izjavil amaterski astrolog, neznan gospa pa je kot svojo največjo željo izrazila upanje, da bi zadela na loteriji. Večina pa si nas vendarle želi predvsem zdravja in tihe, umirjene sreče, še kako dobrodošle v teh nič kaj prijetnih časih.

Trst se je v sivo novoletno dopoldne prebudil natanko tak, kakršnen se je poslovil od starega leta. Dremav in hirajoč, nezadovoljen in kaj malo slovesen, praznični osvetljava in okrašenosti navkljub. Svoje probleme je varno prenesel še preko enega novoletnega praga, saj se mu lepi obeti nikakor nočejo uresničiti. Delovnih mest je še manj, kot jih je bilo pred letom, že predlani obljubljen »paket«

še vedno potuje po parlamentarnih dvoranah, cenejšega bencina tudi letos ne bomo dobili, usoda temeljnih gospodarskih vozlov Tržaškega, vključno z odprtim problemom žaveljske rafinerije, pa je »srečno« in povsem nerešena priromala v novo leto.

Včerašnji daljši spanec nam je pred domačimi televizorji preganjal tradicionalni dunajski novoletni koncert, popoldne pa se je meščanski Trst množično podal v gledališče Rossetti na prav tako tradicionalni novoletni dobrodelni koncert godbe gledališča Verdi, ki ga prireja tržaška zveza trgovcev — Unione commercianti. Tokrat se je glasbenemu dogodku pridružila še slovesnost pobratenja med tržaško zvezo trgovcev in tisto iz ligurijske Imperie, ki je ženski del tržaškega občinstva obdarila s 600 orhidejami.

V našem Kulturnem domu pa bo novoletni koncert jutri zvečer — kot že poročamo na drugem mestu — in to bo še ena slovesna priložnost, da si izmenjamo voščila in dobre obete za našo skupnost, ki prav tako z obnovenim upanjem gleda v to 1986. leto z željo, da bi nam vendarle prineslo pravični zaščitni zakon. Izrekamo jo tudi mi, iz uradništva, vsem našim bralcem, ki jim seveda pridajamo še kup voščil za osebno srečo.

Slovensko kulturno društvo Tabor je tudi letos poskrbelo za prijetno silvestrsko vzdušje v Prosvetnem domu

Prizor s silvestrovanja v KD Barkovlje

V KD F. Venturini pri Domju so pričakali novo leto ob zvokih ansambla Taims

Košuta in Devetak jutri v Galeriji Tergesteo

Glasbene prireditve, ki jih je organizirala tržaška občina ob božičnih in novoletnih praznikih, se počasi iztekajo. Med pobudami, ki bodo na sporedu še jutri in v soboto, velja zabeležiti »minikoncert«, ki bo popjutrišnjem ob 18. uri v Galeriji Tergesteo in na katerem bosta nastopila slovenska glasbenika Miran Košuta (klavir) in Boris Devetak (violina), ki bosta predstavila nekaj svojih skladb. V istem koncertu pa bosta nastopila še Franco Valussi (klarinet) in Corrado Gulin (klavir) z Debussyjevimi skladbami.

Jutrišnji spored predvideva ob 18. uri v Galeriji Tergesteo nastop pianista Mattea Fannija, sobotni pa poleg že omenjenega nastopa še koncert godbe rekreativcev Gentilli-Toti v domu za ostarele v Ul. Pascoli z začetkom ob 16.30.

Ob zaključku prazničnih prireditev se je tržaška občina zahvalila družini Zampoli iz Gabrovice, ki je podarila božične jelke za zelenico pri cerkvi Santa Maria Maggiore, za sedež gasilcev na Trgu Niccolini in za sedež ITIS v Ul. Pascoli.

V Barkovljah tudi letos tradicionalni skok v vodo

»Novo leto brez toča sploh ni novo leto« — tako pravi 40-letni občinski uslužbenec Mario Cigar, ki je tudi letos proslavil prihod novega leta z že tradicionalnim skokom v morje. Ob številni gruči radovednežev in fotografov se je pognal v vodo pred barkovljansko obalo nekaj pred poldnevom. Lani je opravil svoj »toč« nekoliko prej, a ga je moral na željo »zamudnikov« ponoviti.

Tokrat mu je en toč zadostoval: v slogu pravega skakalca v vodo se je pognal v morje (temperatura morja je znašala 10,2 stopinje Celzija), z nekaj močnimi zamahi zaplaval za kakih deset metrov, nato pa se vrnil na suho.

Potem ko se je za silo obrisal, je povedal, da njemu taki toči ne škodijo, ker se je privadil na nizke temperature ter dodal, da je pri tem bistveno biti zaverovan v svoje zdravje.

Zatem jo je jadrno odmahal domov, da se je lahko pravočasno »ogrel« ob zvokih tradicionalnega dunajskega novoletnega koncerta.

Na sliki: Mario Cigar med svojim novoletnim plavanjem pred barkovljansko obalo.

● V pričakovanju, da bo deželno odborništvu za prevoze izdalo nov organski normativ glede prevozov, je tržaški občinski odbor sklenil izjemoma podaljšati še za mesec januar av-

tobusne abonmajse za »privilegirane kategorije«. Občinska uprava poudarja, da gre za izjemen finančni napor glede na nove naloge krajevne ustanove na področju skrbstva.

● Zaradi del ACEGA so zaprli za promet Ul. del Porta pred hišno številko 107. Prepoved velja le ob delavnikih med 8. in 17. uro.

Novo leto v porodnišnici bolnice Burlo Garofolo

Prvi letos fantek, zadnja lani deklica

Prvi tržaški novorojenček v letu 1986 je fantek, prav tako fantek pa je tudi drugi, ki je letos v otroški bolnišnici Burlo Garofolo, privekal na svet. Po drugi strani je bila zadnja, ki je zaokrožila lansko, že spet ne preveč obilno bero tržaških novorojenčkov, deklica.

Zdravniki in drugo osebje bolnišnice Burlo Garofolo so bili tudi na dan novega leta na svojih delovnih položajih. Resnici na ljubo je treba povedati, da v prvih urah novega leta niso imeli pretiranega dela. Do prvega poroda v novem letu so moralj namreč počakati kar do petih zjutraj. Ob 5.08 se je namreč rodil prvi letošnji Tržičan. Ime mu je Francesco Mauro. Dobro uro zatem se mu je pridružil še drugi, Vincenzo Calluso. Zdravstveno osebje je bilo v popoldanskih urah že spet »pripravnem stanju«, saj so bili obeti za nove okrepiteve tržaškega prebivalstva dokajšnji.

Ce je bil prvi dan leta v Burlo dokaj umirjen, pa je na Silvestrovo »vse gorelo«. 31. decembra 1985 se je namreč rodilo v tržaški porodnišnici sedem novorojenčkov, kar je za tržaške razmere že lep »dosežek«. Štiri od teh so bile deklice, trije pa fantki. Zadnja v letu 1985 je zagledala luč sveta Francesca Roncelli. Privekala je točno ob 18.35 in s svojim prihodom osrečila mamico Donatello in očka Elia.

Na slikah: zgoraj Francesco Mauro, prvorojeni v letu 1986; spodaj Francesca Roncelli (skupaj z mamico Donatello), ki se je rodila zadnja v letu 1985.

● Občinski odbornik Calandruccio je v prejšnjih dneh podpisal nabavo posojila v višini 250 milijonov lir, ki jih bo občina namenila za izredna vzdrževalna dela v osnovnih šolah Suvich in Battistig, v bazoviškem župnišču in v javni pralnici in umivalnici na Opčinah.

Izmenjava voščil in daril na mejnih prehodih

Na italijansko-jugoslovanskih mejnih prehodih so si tudi letos karabinjerji, finančni stražniki, miličniki in cariniki izmenjali že tradicionalna novoletna voščila. Osebe z obeh strani meje si je zaelelo čimveč delovnih uspehov v novem letu, po že večletnem običaju pa so si zaposleni na mejnih prehodih tudi izmenjali priložnostna darila.

Osebe mejnega prehoda pri Feretičih je imelo včeraj v svoji sredi izjemnega gosta. Mejni prehod je namreč obiskal tržaški škof Lorenzo Bello-mi (slika levo), ki je zaelel italijanskim in jugoslovanskim mejnim organom v italijanščini in v slovenščini srečno in uspešno leto 1986. Na desni izmenjava daril na mejnem prehodu pri Škofijah.

Pohoda po mestnih ulicah se je včeraj popoldne udeležilo okrog tri tisoč ljudi

Novoletna enotna manifestacija za mir in proti lakoti v svetu

Leto 1986, ki ga je Organizacija združenih narodov posvetila miru, se je tudi v našem mestu pričelo v znamenju prijateljskega sožitja in sodelovanja med ljudmi ter narodi. Kljub mrzlemu vremenu in prazničnemu dnevu, ki ga večina po razpisani silvestrski noči najraje preživi v domačem krogu, se je včeraj podvečer kakih 3 tisoč ljudi udeležilo pohoda po mestnem središču v prid miru in proti lakoti v svetu.

Ljudje so se začeli zbirati okrog 16. ure na Trgu Unità. Na začetku je kazalo, da udeležba ne bo posebno velika. Ko pa je sprevod krenil po Korzu proti Trgu Goldoni, se mu je začelo pridruževati vse več ljudi. Na čelu sprevoda je bil transparent, ki je za vsakega, tudi površnega poznavalca tržaške družbene in narodnostne resničnosti, posebno pomembljiv. Nosilo ga je pol ducata starejših oseb, napis na njem pa je bil dōbesedno tale: »I pensionati per la pace. Upokojenci za mir.«

Manifestacije po mestnih ulicah pa se niso udeležili samo oziroma večinoma starejši. Ljudje so bili vseh starosti, tudi mladih je bilo mnogo. Veliko je bilo vidnih predstavnikov sindikalnih, političnih, verskih ter drugih organizacij in ustanov. Pohod so priredili: ACLI, Agesci, Kato-

liška akcija, Center L. Milani, pokrajinska sindikalna zveza CGLI, CI SL in UIL, škofijska konferenca »Iustitia et pax«, Pastoralna škofijska komisija za delo, vaškega in metodišča skupnost, KD, ZKMI-FGCI, FUCI, MIR, Mani tese, Movimento focolari, KPI, PSI, PR in SKGZ. Med političnimi osebnostmi smo med drugimi na manifestaciji opazili senatorko Gerbcevo, poslanca Colonija in Cuffara, župane skorajda vseh občin tržaške pokrajine. Napis na transparentih in gesla, ki so jih vzklikali manifestantje, so pozivali na pomoč lačnim (vsako leto umre od glada okrog 50 milijonov ljudi) in k mirnemu sožitju, ki naj se uveljavi od Severa do Juga in od Vzhoda do Zahoda. Posebno viden je bil dvojezični napis, ki je pozival k takojšnji pomiritvi na Bližnjem vzhodu.

S Trga Goldoni je sprevod krenil po ulicah Carducci, Valdirivo in Roma do trga ob Rusem mostu, kjer je bil zaključni del manifestacije. V imenu vseh organizacij in ustanov, ki so dale zanj pobudo, je govoril Livij Valenčić v italijanski in slovenski, krajši nagovor pa je imel še tržaški škof Lorenzo Bellomi.

Valenčić je najprej podčrtal, da je bila včerajšnja manifestacija prva,

na kateri so se zbrali pripadniki različnih narodnostnih, družbenih, verskih in političnih komponent tržaške resničnosti, da bi skupno izrazili svojo zavzetost za mir in za odpravo lakote v svetu. V ta namen bi morala italijanski parlament in vlada povečati svoje napore. Čimprej bi moralo priti do odobritve zakona za kontrolo in zajezitev mednarodne tr-

govine z orožjem, v kateri Italija zaseda eno izmed prvih mest na svetu. Pomembno vlogo pa lahko odigrajo tudi druge politične ustanove, zlasti dežele. Z včerajšnje manifestacije je izšel tudi poziv deželj Furlaniji - Julijski krajini, naj odobri zakonske ukrepe v prid kulturi miru in mednarodnega sodelovanja, posebno z državami v razvoju.

Valenčić je tudi omenil posebne probleme, ki se zastavljajo v uveljavljanju kulture miru v naših krajih, kjer živimo poleg drugega pripadniki različnih narodov. »Upano,« je dejal govornik, »da bo duh prijateljstva, ki ga je bilo čutili na pohodu od Trga Unità do sem in ves čas tudi na tem trgu, prevladal tudi v mislih, predvsem pa v odločitvah ljudi, ki v Trstu in Rimu odločajo o zakonu za globalno zaščito slovenske narodne skupnosti.«

Škof Bellomi je izrazil zadovoljstvo, da je bila manifestacija enotna. Ko bi tega značaja ne imela, bi bilo v njej nekaj globoko narobe. »Mir ne prenaša privednikov,« je dejal, »saj bi ga vsaka posebna oznaka tako ali drugače omejevala in hkrati povzročila ločitve med ljudmi. S tem pa bi bili načeti sami temelji pravega miru, ki zahteva pristanek vseh.« Škof Bellomi je poudaril, da to ne pomeni odprave različnosti med ljudmi. Medtem ko se bomo katoličanji po manifestaciji zbrali pri maši v cerkvi sv. Antona, je dejal, bodo drugi odšli domov. Važno pa je, da ob vrednotah, kot je mir, ki so vsem skupne, najdemo skupno govorico in da skupno delujemo za njeno čedalje popolnejšo uveljavitev. (mb)

Na manifestaciji sta govorila škof Bellomi in Livij Valenčić (na skrajni levi)

Vabilo slovenskih denarnih zavodov na Novoletni koncert

V tržaškem Kulturnem domu bo jutri zvečer Novoletni koncert Komornega orkestra Radiotelevizije Ljubljana, ki ga bo vodil mladi tržaški dirigent Stojan Kuret. Koncert, ki ga bodo v soboto ponovili v goriškem Kulturnem domu, omogočajo slovenski denarni zavodi. Pobuda je prav gotovo vredna vse pozornosti širše javnosti. Brezplačna vabila za oba koncerta so na voljo v tajništvi naših denarnih zavodov na Tržaškem in Goriškem.

● Tržaška občina obvešča, da z današnjim dnem sprejema prošnje za nabiranje gob za leto 1986. Prošnje sprejemajo od 8. ure dalje na generalnem protokolu tržaške občine.

● Ob pločniku na strani lihih številki so v Ul. Rossetti na odesku med Ul. Battisti in Drevoredom XX. septembra uvedli novo parkirišče za motorna kolesa.

Pomembno srečanje o vprašanjih Trsta

Na sam konec leta je podtajnik ministrskega sveta Amato poslal v ponedeljek deželnim in pokrajinskim tajništvom CGIL - CISL - UIL in drugim družbenim silam vabilo na sestanek, ki bo v soboto, 7. januarja, in na katerem naj bi obravnavali vprašanje v zvezi s tržaškim področjem. Na njem bo govor tudi o odnosih z družbo IRI in o vprašanju za prptja čistilnice Aquila.

Repentabski otroci na zimovanju v Logatecu

IZMENJAVE MED OBČINAMA REPENTABOR IN LOGATEC

V okviru izmenjav in prijateljskih odnosov med pobratenima občinama Repentabor in Logatec, je KD Kraški dom v sodelovanju z obema občinama letos prvič organiziralo zimovanje v Logatecu. Devet repentabskih otrok se je na Štefanovo v spremstvu staršev odpeljalo v Logatec. V prtljažnike so naložili smuči in sanke, v srcih pa so nosili upanje, da bo prej ali slej le zasnežilo logaške hribe, kajti zaradi odjuge zadnjih dni je skopnela skoro vsa bela odeja. V gostišču Krpan so otroke in starše pričakali upravitelji z županom Rudim Lipovcem na čelu, ki je gostom izrekel dobrodošlico. Po sprejemu pa je cela skupina odšla v tovarno Klij, kjer jih je inž. Oblak, pomočnik generalnega direktorja, vodil po vseh oddelkih. Tako so lahko tudi otroci sledili celotnemu poteku izdelovanja oken in stolov, od žaganja hlodov do embalaže. Ogledu Klija je sledilo kosilo v tovarniški menzi, nato pa prevoz nestrpnih otrok v planinski dom v Novem svetu. V tem gozdnem okolju, ki se razteza ob cesti Kalce - Godovič, so otroci preživeli pet dni. Že ob prihodu so ugotovili, da jim ne bo manjkalo gostoljubnosti, družabnosti, svežega zraka in kmečke idile, v komaj preurejeni stari domačiji s še delujočo zidano pečjo. Navdušenje, ki je sijalo z njihovih obrazov, je bilo veliko, še zlasti ko so se ulegli na topel zapeček v pričakovanju snega. Poleg za smučanje so gostitelji poskrbeli za ogled zanimivosti logaške občine in Ljubljane ter za srečanje z vrstniki. Obiskal jih je tudi dedek mrz. Na zadnji dan leta so se repen-

tabrski otroci vrnili na svoje domove navdušeni nad zimovanjem v pobrateni občini. Želja repentabskih občanov pa je, da bi bili tudi logaški otroci v prihodnje gostje KD Kraški dom. (S. Š.)

Natečaj o združništvu za višje srednje šole

Deželno ravateljstvo za obrtništvo in združništvo je razpisalo natečaj za dijake višjih srednjih šol v deželi Furlaniji - Julijski krajini na temo združništva. Predvidenih je 15 denarnih nagrad (po 400 tisoč lir vsaka) in 15 priznanj za posebno prizadevnost. Prejeli jih bodo dijaki, ki bodo napisali najboljše naloge o združništvu.

Predvidena je tudi podelitev treh plaket trem šolam, ki bodo poslane največ pismenih prispevkov. Rok za izročitev nalog zapade 30. januarja. Za podrobnejše informacije se šole lahko obrnejo na omenjeno deželno ravateljstvo za obrtništvo in združništvo.

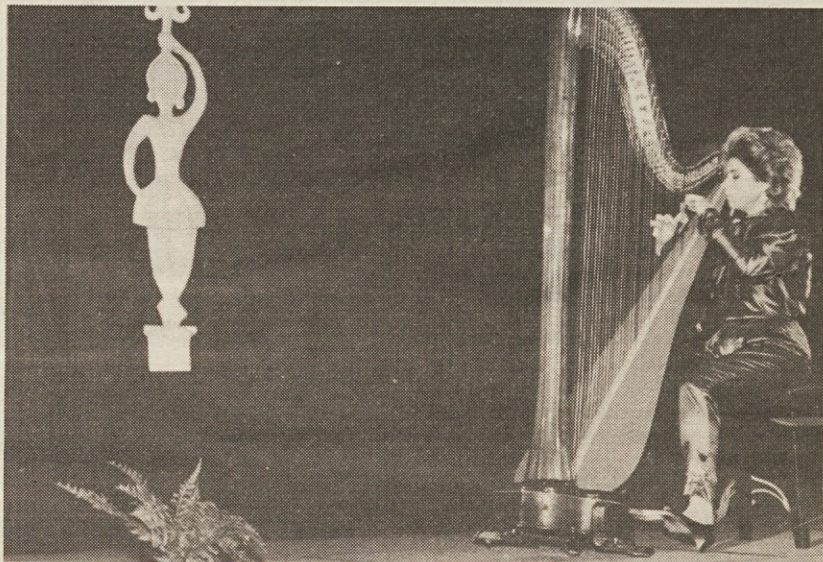
Svojemu dolgoletnemu kolegu in dragocenemu sodelavcu

STANKU ANDOLŠKU

čestita z najboljšimi voščili ob njegovi 80-letnici

uredništvo Primorskega dnevnika in kolektiv ZTT

Lep nastop tržaške harfistke Jasne Corrado-Merlak v Trstu

Glasbena dejavnost je bila v Trstu tudi v tem prazničnem času zelo pestra, bogata, večkrat tudi na izredni kvalitetni ravni.

Med takšne glasbene pomembne dogodke lahko štejemo tudi ponedeljkov koncert mlade tržaške harfistke Jasne Corrado - Merlak, ki je nastopila v gledališču v Ul. del Collegio v Trstu, z zelo zahtevnim programom.

Na večeru, ki ga je priredil Inštitut za dramsko umetnost, ob sodelovanju z glasbenim združenjem »Continuum musicae«, je ta naša, izredno nadarjena ter že dobro uveljavljena harfistka, nastopila z bogatim programom skladb, namenjenih temu izredno lepemu, a za izvedbo težkemu instrumentu, kot je harfa.

Začela je svoj nastop s skladbo

anonimnega skladatelja iz XVI. stoletja, ki jo je izvedla brezhibno. Sle-dile so skladbe: J. Galles »Sonata in do minore«, Albanizija »Sonata in re maggiore« in Pescettijevo »Sonata in do minore«.

Po krajšem premoru je mlada harfistka, z veliko večino, predvsem pa z velikim posluhom za podajanje, izvedla še skladbe J. de la Presle »Le jardin movillè«, M. Grandjanyja »Fantasia su un tema di Haydn«, Viozzi-jevo »Calmo appassionato« in N. Rote »Sarabanda e toccata«.

Jasna Corrado Merlak, ki smo jo že poslušali na samostojnih koncertih, pa tudi kot spremljevalko mladinskega pevskega zbora GM, nas iz nastopa v nastop preseneča s svojo tehniko, brezhibnim podajanjem posameznih skladb, predvsem pa z velikim posluhom za izvedbo, ki je pri tako mladi umetnici, še posebno dragocena in pohvale vredna.

N. L.

● Občina je uvedla tri nove parkirne prostore za vozila prizadetih oseb, in sicer v Ul. del Ronco, na Korzu Italija in v Ul. R. Manna.

● Tržaška občinska uprava sporoča, da bodo občinski rekreatoriji spet odprti za občinstvo 7. januarja.

● Na zadnji dan leta, tik preden je odbila polnoč, je nekdo telefoniral le-tečemu oddelku tržaške kvesture in javil, da so neznanci razbili šipo trgovine z mesnimi izdelki Masè v Ul. Crispi 20. Izložbeno okno je bilo veliko tri metre za dva, za njim pa so bile razstavljene številne delikatese, ki pa jih ni nihče ukradel. Lastnik, 26-letni Andrea Masè, še ni naredil obračuna škode.

Naznanjamo, da bo pogreb

Marcella Grassija

danes, 2. januarja, ob 13. uri iz mrtvašnice v Nabrežini v cerkev v Slivno.

SVOJCI

Slivno, Šempolaj, Trst, 2. jan. 1986

Upokojenec več ur ležal mrtev na svojem domu

Na Silvestrovo popoldne je 67-letna Vittoria Biffi iz Ul. Gimnastica 65 poklicala policijo, ker se je zbala za usodo svojega soseda, 69-letnega upokojenca Guerrina Ava. Sume, da z njim nekaj ni v redu, ji je vzbudilo dejstvo, da ga že nekaj dni ni videla in da je bila v stanovanju popolna tišina. Agenti so s pomočjo gasilcev vdrli v stanovanje in sumi so se izkazali za utemeljene: mož je ležal na stopnišču v mlaki krvi in ni več kazal znakov življenja.

Zdravnik rdečega križa je podpisal potrdilo o smrti, ki je verjetno nastopila veliko ur prej. Njene vzroke pa bo ugotovila obdukcija trupla. Po vsej verjetnosti je bolehní Ava nerodno padel in s temenom udaril ob rop stopnice, kjer je obležal.

Petarde uničile platneno streho

V novo leto je lastnik lokala »La bora« pri Sv. Jakobu stopil s precejšnjo nejevoljo, saj mu je praznično vzdušje stanovalcev v višjih nadstropjih povzročilo precejšnjo škodo. Ena

izmed petard, ki so jih zelo radodarno metali na cesto, je namreč šla svojo pot in namesto pločnika zadela v platneno streho, ki jo je lastnik lokala dal razpeti pred vhomom. V trenutku se je vnel požar, ki je kljub hitremu gašenju skoraj povsem uničil dekorativno platno. Škoda znaša 700 tisoč lir.

Tatovi na delu

Skoraj čudno bi se zdelo, da bi tatovi ostali na Silvestrovo križem rok. Priložnost je za dolgooprtno odlična, saj lahko računajo na odsotnost gospodarjev in tudi na njihovo zmanjšano previdnost. Na Tržaškem je njihova prva žrtev bil 45-letni Corrado Cancian, ki stanuje v Ulici Grego 18/1. Od doma je odšel okrog 21. ure, po silvestrovanju pa se je vrnil zjutraj ob 4. uri. Na svoje veliko presenečenje je ugotovil, da je medtem nekdo temeljito preiskal vse hišne prostore. Povsod je vladal velik nered, kar pa je najbolj pomembno, je bilo dejstvo, da je za tatovi izginilo veliko dragocenega nakita in čekovna knjižica. Neznanci so vdrli skozi terasna vrata, potem ko so razbili šipo.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Dekliški zbor Devin, Fantje izpod Gmade in otroški zbor iz Štivanu vabijo na KONCERT BOŽIČNIH PESMI v župni cerkvi v Štivanu v soboto, 4. januarja, ob 20.30.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 13. t.m., bo 20.30 bo v gledališču Rossetti na sporedu koncert PETRA MATZKA (violina) in TERESE TURNER - JONES (klavir).

čestitke

Danes praznuje v Bazovici 81. rojstni dan SREČKO KRIZMANČIČ. Vse najboljše, predvsem zdravja mu želijo sin Srečko z družino ter Irma in mala Karin.
VZPI-ANPI sekcija Opčine vošči vsem članom srečno 1986. Obenem se zahvaljuje za prejete prispevke in za negovanje spomenikov NOB.
Danes praznuje svoj 80. rojstni dan STANKO ANDOLŠEK. Ob življenjskem jubileju mu voščijo mnogo zdravja, sreče in še na mnoga leta Ivan, Alberto in Rado z družinami.
RADO praznuje danes rojstni dan. Vse najboljše mu želita oče in mama.

razstave

Do 10. januarja 1986 bo v Mestni galeriji v Piranu odprta razstava »IV. mednarodni bienale tapiserije«.

V galeriji Meduza v Kopru razstavlja svoje slike Darja Prelec.

V Pečaričevi galeriji v Piranu je odprta stalna razstava akademskega slikarja Hermana Pečariča.

razna obvestila

Tržaško tajništvo Sindikata slovenske šole obvešča, da je na sedežu sindikata v Ul. F. Filzi 8 na ogled ministrska okrožnica, ki obravnava premetitve na šolah vseh vrst in stopenj za šolsko leto 1986-87. Rok za vlaganje prošnje zapade: za otroške vrtnice 5. 1. 1986, za osnovne šole 25. 1. 1986, za nižje srednje šole 15. 1. 1986 in za višje srednje šole 5. 2. 1986. Zainteresirani bodo dobili na sedežu tudi obrazce za vlaganje prošnje.

SSŠ obvešča tudi, da je razpisan natečaj za strokovno osebje (ITP) in da zapade rok za vlaganje prošnje 11. 1. 1986. Vse informacije in tudi razpis natečaja bodo dobili zainteresirani na sedežu SŠS jutri, 3. januarja, od 9. do 11. ure ter vsak torek in petek od 15.30 do 17. ure.

Društvo zamejskih likovnikov obvešča, da je pri Tržaški kreditni banki odprla račun št. 4240/62, na katerem zbira prispevke za Černigojevo galerijo. V isti namen zbirajo prispevke tudi v Tržaški knjigarni.

Nadvse pozitiven obračun Pihalnega orkestra Breg

Pihalni orkester Breg je leto 1985 uspešno zaključil v soboto, 21. decembra, v srenjski hiši v Mačkoljah s kulturno-družabnim večerom, posvečenim članom ansambla in njihovim svojem. Čeprav se mogoče zdi čudno, je priložnost za družabnost med člani orkestra malo, zato se je družabni večer ob koncu vsakega leta dobro uveljavil in se nanj večina rade volje odzove.

Pred začetkom kulturnega programa je predsednik Giorgio Zahar podal kratko poročilo o delovanju in blagajniškem stanju. Orkester je v letu 1985 imel 54 vaj in 25 nastopov (med katerimi 4 pogrebi); odpadli so 3 člani, pridružil se je 7 novih iz glasbene šole, tako da šteje orkester trenutno 35 članov. Godbeno šolo pa obiskuje 10 gojencev.

Glasbena šola, ki predstavlja dodatno dejavnost orkestra, neprekinjeno deluje že sedmo leto pod neutrudnim vodstvom treh domačih članov.

Njena zasluga je, da lahko orkester nastopa izključno s svojimi stalnimi člani in se ne poslužuje, niti priložnostno, zunanjih, izposojenih. Kot zanimivost gre omeniti še dejstvo, da so vsi člani slovensko govoreči.

V kulturnem delu večera je orkester predstavil, pod vodstvom razgranega dirigenta Nika Persiča, novo naštudiran program ter osvežil že igrane češke, Avsenikove in druge uspešnice.

Večer, ki se je zaključil ob odlično pripravljenih jedeh, domačih slaščicah in kapljici, vesel in razigrani družbi ter sproščenih in vedrih zvokih orkestra, bo udeležencem prav gotovo ostal v prijetnem spominu.

Prisrčna zahvala gre vsem, ki so sodelovali, društvu »Primorsko«, ki je dalo na razpolago prostore, posebno pa tistim, ki so s prostovoljnimi in požrtvovalnim delom poskrbeli, da je večer tako lepo uspel.

Družabnost zbora KD »Primorsko«

V ponedeljek zvečer, 30. decembra, so imeli člani mešanega pevskega zbora KD »Primorsko« iz Mačkolj zadnjo pevsko vajo v letu 1985. Po vaji so pripravili družabni večer, ob tej priložnosti je predsednik društva David Štepančič zaželel vsem pevcem in njihovim družinam veliko sreče in uspeha v letu 1986, nato je v imenu društva poklonil priložnostno darilo pevovodji Antonu Balohu, ki tako požrtvovalno in z ljubeznijo vodi zbor

ENGalerija

Ul. sv. Frančiška 20

RAZSTAVA GRAFIČNIH DEL

Bernik, Borčič, Mutrič, Stupica, Kržišnik, Čuber, Komel, Hozo, Debenjak, Tršar, Maraž, Ciuha, Kraševac, Veličkovič.

GRAFIČNI MAPI

AVGUST ČERNIGOJ: Ženski liki
VENO PILON: 3 gravures

Stalno v galeriji:
DELA TRŽAŠKIH UMETNIKOV

gledališča

ROSSETTI

Danes, 2. januarja 1986, ob 20.30 — red premiere — Ater/Emilia Romagna Teatro predstavlja »Una burla ben riuscita« Tullia Kesicha po delu Itala Sveva. Režija Egisto Marcucci. V abonmaju odrezek št. 5. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM

Velika dvorana
V torek, 7. t. m., ob 19.30: Vladimir Aškenazi, klavirski recital.

Okrogla dvorana

V petek, 10. januarja, ob 22.00: Nočni program. M. Sherman »Mesijac«.

Mala dvorana

V ponedeljek, 6. t. m., ob 20. uri: »Quilombo«, iz cikla »Novi brazilski film«. Režija Carlos Diegues.

V torek, 7. januarja, ob 19.30: Mladi mladim. Večer mladih skladateljev.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

VZPI - ANPI TRST

Vsodržavno združenje partizanov Italije
Associazione nazionale partigiani d'Italia

želi svojim članom in prijateljem
veliko zdravja in sreče v novem letu 1986

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI IZ TRSTA

VABIJO

JUTRI, 3. januarja 1986, ob 20.30 v Kulturni dom v Trstu na

NOVOLETNI KONCERT

Komornega orkestra Radiotelevizije Ljubljana

Dirigent: STOJAN KURET

Vstop samo z vabili, ki so na razpolago v tajništvih denarnih zavodov.

kino

Ariston 16.00 — 22.00 »Ballando con uno sconosciuto«.

Eden 15.45 — 22.15 »I Goonies«. Film za vsakogar.

Excelsior 16.00 — 22.00 »Amici miei - III.«.

Excelsior II. 16.45 — 21.45 »Fracchia contro Dracula«.

Fenice 16.00 — 19.00 »Joan Lui«. A. Celentano.

Nazionale Dvorana št. 1 15.00 — 22.00 »Rambo 2 - La vendetta«.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Santa Claus, la storia di Babbo Natale«.

Dvorana št. 3 15.15 — 22.00 »Paola Senatore - Nonstop buio in sala«.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 15.00 — 22.00 »La carica dei 101«. Risanka Walta Disneya.

Grattacielo 15.30 — 22.15 »E' arrivato mio fratello«. Renato Pozzetto.

Capitol 16.00 — 20.00 »Ritorno al futuro«.

Lumiere 16.00 — 22.00 Walt Disney: »Baby, il segreto della leggenda perduta«.

Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »I pompieri«. Paolo Villaggio, Lino Banfi.

Alcione 16.00 — 22.00 »007: L'uomo dalla pistola d'oro«.

Radio 15.30 — 21.30 »La vergine«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 2. januarja BAZILIJ

Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.32 — Dolžina dneva 8.46 — Luna vzide ob 23.14 in zatone ob 11.23.

Jutri, PETEK, 3. januarja GENOVEFA

Vreme včeraj: temperatura zraka 3,2 stopinje, zračni tlak 1002,3 mb rahlo raste, veter 10 km na uro severovzhodnik, vlaga 67-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 10,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Sabrina Pellizzari, Elisa Franceschini, Adriano Valenti, Umberto Devetti, Giulia Bisogni, Vaja Georgiou.

UMRLI SO: 77-letni Eugenio Giletti, 67-letna Giacomina Manighetti por. Margris, 81-letna Carolina Polzer vd. Soppani, 86-letna Eufemia Parenzan por. Rozzi, 84-letni Lorenzo Moimas, 75-letni Luigi Buranello, 78-letna Maria Brenco, 95-letna Valeria Cibron vd. Cocceani, 64-letni Raffaele Beneduce, 66-letni Ercole Di Cesare, 64-letni Aldo Semiz, 73-letna Bruna Coretti vd. Tribusch, 61-letni Tommaso Russo, 78-letni Alberto Sancin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1). (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sevljan: tel. 299-197.

mali oglasi

IZKUŠENA OTROŠKA NEGOVALKA nudi usluge, po možnosti v jutranjih urah. Tel. 947-950.

KNJIGOVODJI, izkušenemu ali z dobro voljo, za vodenje računov male trgovine nudimo službo takoj. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Mala trgovina«.

LJUBITELJU ŽIVALI podarim 2 meseca stare mladiče - mati nemški ovčar. Tel. 200-173.

IZVOZNO-UVOZNO PODJETJE nujno išče izkušenega knjigovodjo/knjigovodkinjo z večletno prakso. Prošnje na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika pod šifro »Knjigovodstvo«.

V PREBENEGU prodam vinograd 3.000 kv. m. Tel. na št. 817-974 v popolninskih urah.

menjalnica

31. 12. 1985

Ameriški dolar	1.660.—
Kanadski dolar	1.190.—
Švicarski frank	806.—
Danska krona	184.—
Norveška krona	219.—
Švedska krona	219.—
Holandski florint	604.—
Francoski frank	220.—
Belgijski frank	32.—
Funt šterling	2.400.—
Irski šterling	2.060.—
Nemška marka	679.—
Avstrijski šiling	96.—
Portugalski eskudo	10.—
Japonski jen	7,50
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.100.—
Grška dragma	10.—
Debeli dinar	4,25
Drobni dinar	4,25

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S. P. A.
TRST - ULICA F. PILZI 10 - ☎ 61-448

KRZNA — JOPE — NAŠITKI
PELLICCERIA CERVO
Trst, Drev. XX. septembra 18
Telefon: 796-301
PELLICCERIA ALBERTI
Ulica delle Torri 2
Priporočeni trgovini za vaše nakupe

JANUAR '86

CCT

Certificati di Credito del Tesoro — desetletni

● CCT so državni efekti oproščeni vsakršnega sedanjega in bodočega davka.

● Kupon je leten: prvi, ki zapade 1.1.1987, znaša 14%.

● Naslednji šestmesečni kuponi bodo enaki doprinosu BOT na 12 mesecev plus premija. Ta znaša 0,75 točke.

● Varčevalci jih lahko podpišejo proti gotovini ali z obnovitvijo pri okencih zavoda Banca d'Italia in kreditnih zavodov po emisijski ceni, ne da bi plačali kakršnekoli provizije.

● Imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto vnovčijo.

Ponudba občinstvu

od 2. do 8. januarja

Emisijska
cena

98,50%

Rok

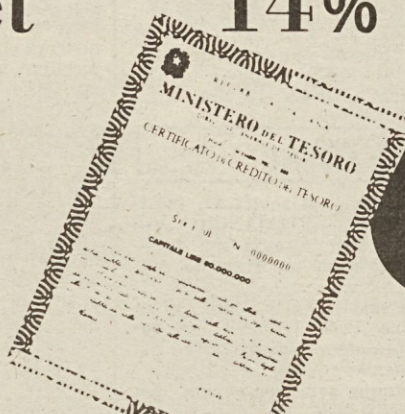
10 let

Prvi šestmesečni
kupon

14%

Efektivni
donos 1. leto

14,29%

CCT

ženska in njena stvarnost

S pomočjo zvezd je osvajanje lažje

Novo leto je pred nami in najboljše, da ga naskočimo dobro oboroženi. Prav gotovo ste si že ogledali vse močnejše horoskope, ki vam bodo kazali varno pot med neznankami, ki jih prinaša novorojeno leto 1986. Ker zapramo v moč igrivosti, ki v današnji mrzlični ihti prav gotovo ne škodi, vam posredujejo nekaj zabavnih napotkov tudi mi; vodili pa naj bi vas, seveda predvsem ženske, ker je ta prostor namenjen njim, po zapletenih stezicah ljubezenskih igrice.

Izhodišče je jasno zastavljeno: kako si lahko ženske pridobijo ali pa znebijo moškega, ki pripada določenemu ozvezdju. Človeško usodo pač vodijo zvezde in zato je koristno, če spoznamo, vsaj okvirno, njihove zakone. Pravzaprav v duhu današnjega kristoljublja se raje spuščamo v odkrivanje bistvenih značilnosti posameznih znakov. Predno pa si ogledamo na kakšen način se je treba »lotiti« leva ali ovna, je treba poudariti, da sta za uspeh bistvenega pomena odločnost in trdna volja posamezne ženske. Skratka, če se ne znate igrati ali ne mislite upoštevati pravil igre, je bolje, da se takšnega posla ne lotite in naprej osvajate po starih tirnicah.

Predno se lotite zadeve, morate nadalje vedeti, da se načrt opira na slabostih posameznega znaka ali če hočete določenega moškega (mislim, da to pravilo igre pozna vsakdo). Torej, če začnemo pri ovnu: ker so moški tega znaka impulzivni in iniciativni, morate počakati, da napravi on prvi korak (pri tem ga seveda morate spodbujati). Astro - strokovnjaki priporočajo, da s tem moškim zaigrate vlogo sramežljivke, ki jo je prevzel šarm ognjevitih ovnov. Vsekakor je moške tega znaka lažje osvojiti kot se jih odkrižati. Najuspešnejša metoda pa je muhavost, s katero mu morate močno zakomplikirati življenje.

Bik je potrpežljivejši, zato pa tudi ljubi otipljive in konkretne vrline kot je na primer previdno upravljanje denarja. Ko se tega moškega naveličate je zato najbolje, da mu natančno razložite, kako nameravate v kratkem napraviti visoke zneske denarja; če mu zaupno poveste še, da spolnosti ne pripisujete velikega pomena in da vas pravzaprav v postelji ne zadovoljuje, je vaša zmaga zagotovljena, ker bo bik takorekoč mrtev.

Dvojčki so trši oreh, v smislu, da jih je težje osvojiti kot izgubiti. Spodbuditi je namreč treba njegovo domišljijo, imeti trdne živce in potrpljenje, predvsem pa se morate znati igrati. Če se muhava dvojčka hočete znebiti, se prilpite nanj; kmalu mu bo vsega dovolj in bo zginit.

Na videz prijaznega in zelo preprostega raka pa ni lahko navezati nase. Rad vidi, da mu ženska stalno zagotavlja ljubezen, ker se zelo boji, da ga ne ljubi dovolj. Vendar pa sam ljubi avtoritativne ženske, ki pa ga v bistvu morajo pustiti pri miru. Ko ga preveč obremenjujejo z lastnimi problemi in čustvi, jo namreč pobriše in najde tolažbe drugje.

Z levi ni lahko, kajti najbolj sigurno je, če ga »zadene kot strela z jas-

nega«. To ga spravi v posebno vzdusje in se nemudoma odpravi na lov. Če ga pa niste vi prevzeli, je težko preorientirati njegovo pozornost. Zato pa se ga je lažje in hitreje znebiti: samo užaliti ga je treba in izgniti. Če ljubite daljše variante, pa ga uničite s slabo voljo in čemernim obrazom.

Globlje vrline pa ljubijo device, ki v sočloveku iščejo trdne kreposti. Zato moškega tega ozvezdja privlačijo ženske, ki niso preveč zahtevne in ki se držijo precej strogih moralnih principov. Ker ne razume privlačnosti nesmislov, je dovolj, da ga njegova izvoljenka prosi za drago in povsem nekoristno darilo in ni več njegova ljuba.

Vaga je pač umerjena in natančna, zato moškega, ki je rojen v znamenju tehničarice enako lahko pridobite ali izgubite. Vsekakor pa ljubi gotovost, zato ima rad ženske, ki so starejše od njega in ki nimajo ekonomskih problemov. Ko vam je njegove umirjenosti in enoličnosti dovolj, ga zasujete z dvomi in vprašanji. Vztrajal bo največ še mesec dni.

S škorpioni je treba ravnati previdno in odločno, skratka železno pest je treba oviti v zametno rokavico. Dvojboj z moškim tega tipa poteka kot partija šaha, zato je treba obvladati vse tehnike ljubezenske igre. Še težje se ga je znebiti, najbolj je, da stvar tako izpeljete, da se škorpion samo natopi na druga lovišča in v objem nove izbranke.

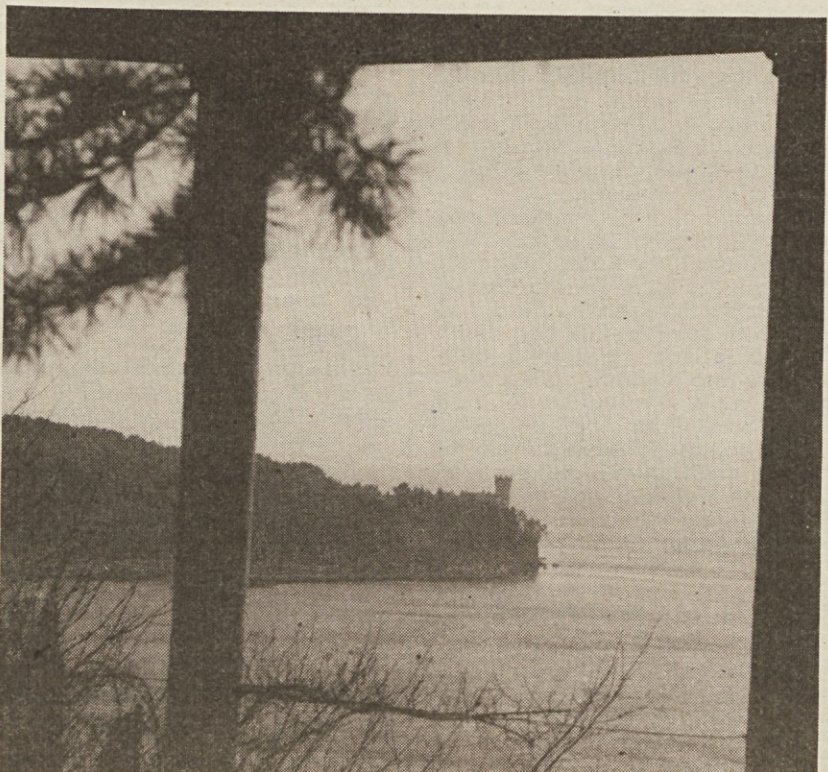
Pri strelcih pa je treba biti večji vojaških strategij, predvsem pa se oborožiti z zvrhano mero potrpežljivosti. Tega moškega je namreč treba postopoma oviti, da se ne izmota več iz mreže. Ko pa hoče ženska stran od njega, je še najbolje, da ubere pot jokanja in stokanja in ga tako utruji. Ohranil jo bo v prijetnem spominu.

Počasi se je treba lotiti tudi kozoroga, ki v ljubezenskih zadevah ne ljubi naglice. Zato pa ima rad vztrajnost in stalno izkazovanje pozornosti, sicer pa je ta tip moškega zelo konkreten. Po navadi je molčec, če ga pa hočete zapustiti, bo v sebi odkril dar govora in nežnosti. Zato je bolje, da ženska, ko se hoče znebiti kozoroga, kratkomalo zgine za nekaj časa.

Vodnarjev, ki nadvse ljubijo svobodo, ni lahko spraviti v koš. Najbolj ga pretresejo nenavadni podvigi, toda verjetno vsaka ženska ni pripravljena, da bi za svojega izbranca skakala s padalom. Poleg tega daje veliko težo družbenemu položaju, zato je občutljiv na ugodnosti, ki jih nudi pripadnost višjim slojem. Če ga ne prenašate več, se lahko poslovite z duhovitim dovtipom, kajti pretrgati zvezo z njim sploh ni težko.

Povsem obratno pa je z moškimi ribicami: lahko jih je osvojiti, težko se jih odkrižati. Pri osvajanju morate biti sladke, ob prekinitvi pa odločne. Računati morate, da se na ribice da vplivati, vendar je treba imeti trdne živce. Rad se toži, zato je za ločitev bolj navesti trdne razloge kot je na primer odločitev, da greste v Afriko med misijonarke, ker vas sicer ne izpusti. Toliko v vednost in vsaj vso srečo! (bip)

V daljavi Miramar...

V sivini jutra se v daljavi dviga stolp miramarskega gradu (foto M. Magajna)

radiotelevizija

italijanska televizija

- Prvi kanal**
- 9.30 Televideo
 - 10.30 Dieci e trenta con amore... e la vita continua - 5. oddaja
 - 11.30 Un terribile cocco di mamma
 - 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 12.05 Pronto... chi gioca? - opoldanski spektakel, ki ga vodi Enrica Bonaccorti
 - 13.30 Dnevnik
 - 14.00 Pronto... chi gioca? - zadnji poziv
 - 14.15 Quark - poljudnoznanstvena oddaja
 - 15.00 Ital. kronike - kronike motorjev
 - 15.30 Sola in vzgoja: Zlati Amazonije - 1. del
 - 16.00 Storie di ieri, di oggi, di sempre
 - 16.30 Pac Man - risanka
 - 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 17.05 Magic - Rosaura - risanka
 - 18.00 Tuttilibri - Knjižna rubrika
 - 18.30 Parola mia - oddajo vodi Luciano Rispoli
 - 19.35 Almanah
 - 20.00 Dnevnik
 - 20.30 Buonasera Raffaella - 1. del oddaje
 - 22.25 Dnevnik
 - 22.25 Buonasera Raffaella - 2. del oddaje
 - 22.25 Dnevnik
 - 22.35 Buonasera Raffaella - 2. del oddaje
 - 23.20 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
- Drugi kanal**
- 9.30 Televideo
 - 11.55 Cordialmente - oddajo vodi Enza Sampò
 - 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
 - 13.25 Dnevnik 2 - Ambient
 - 13.30 Capitol - TV nadaljevanka
 - 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 14.35 Tandem - popoldanski program Aktualnosti, elektronske igre
 - 15.15 Secondo me - tekmovanje
 - 16.00 Sola in vzgoja: Monografije: Caravaggio v Rimu - 1. del
- 16.30 Pane e marmellata - otroška oddaja
- D'Artacan - risanka
 - 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 17.35 Moda
 - 18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
 - 18.40 Le strade di San Francisco TV film
 - 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
 - 20.20 Dnevnik 2 - Šport
 - 20.30 L'ispettore Derrick - TV film
 - 21.35 Abbozzaperta - oddaja z gledalci
 - 22.30 Dnevnik 2 - Vesti
 - 22.40 Dnevnik 2 - Športne vesti
 - 24.00 Nočni kino
- Joseph - film
- Igrajo: Biou Miou, Claude Brasseur, Chaterine Allegret
- Tretji kanal**
- 11.45 Televideo
 - 12.30 C'era una volta un musicista
 - 12.55 Musica Antiqua Köln - 1. del
 - 13.25 I concerti d'Aula Magna
 - 13.55 In turnee
 - 14.50 Spazio musica: Piergiorgio Farina
 - 15.20 Solo per la musica: Sei ritratti di solisti italiani: Franco Petracchi
 - 16.10 Sola in vzgoja: Znamke
 - 16.40 Sola in vzgoja: Dadaumpa: Queili della domenica - glasbeni program
 - 18.10 L'Orecchicchio - glasbeni program
 - 19.00 Dnevnik 3
 - 19.10 Dnevnik 3 - Deželne vesti
 - 19.30 Dnevnik 3 - Dezele
 - 20.05 Sola in vzgoja: Znanost in tehnika
 - 20.30 Specchio palese: Prizori iz družinskega življenja - 4. epizoda
 - 21.35 Dnevnik 3 - Vesti
 - 22.10 Le vie della città - film
 - Igrajo: Gary Cooper, Sylvia Sidney, Paul Lukas
 - 23.30 I Buddenbrook - 9. nadalj.

jugoslovanska televizija

- Ljubljana**
- 8.00 Teletekst
 - 8.15 Poročila
 - 8.20 Otroška matineja: Živ Žav: Smrki II. - risanke
 - 9.15 Oskar in morska reklica - gledališka predstava
 - 10.00 Nora čajanka - film
 - 10.15 Ta čudovita bitja - dok.
 - 11.55 Iz silvestrskih sporedov JRT - 1. del
 - 15.30 Upor na ladji Bounty - film
 - 18.25 Pod lipo '85
 - 19.30 TV dnevnik
 - 20.00 Tujci in bratje - 10. nadalj.
 - 21.00 Iz domačih in tujih noveletnih sporedov
- Vključitev v oddajo RAI - Dober večer Raffaella do 1.00 - Vmes približno ob 22.25 Poročila
- Koper**
- 14.20 Sherlock Holmes - TV film
 - 14.45 Mala zgodovina glasbe
 - 15.00 Ko Pariz spi - film
 - 16.30 Risanke
 - 17.30 Veliki greben - TV film
 - 18.00 Bratje in sestre - TV film
 - 18.30 Pacific International Airport - TV film
 - 19.00 Odprta meja

V današnji ODPRTI MEJI bo na sporedu izbor noveletnih programov TV Ljubljane in TV Studia Koper.

zasebne postaje

- CANALE 5**
- 8.30 La rivolta - film
 - 10.15 Alice - TV film
 - 10.45 Facciamo un affare - kviz
 - 11.15 Tuttinfamiglia - kviz
 - 12.00 Bis - kviz
 - 12.40 Il pranzo è servito - kviz
 - 13.30 Totò, Peppino e i fuoriglegge - film
 - 15.30 Questo è Hollywood
 - 16.30 Storie di maghi e di guerrieri - TV film
 - 17.30 Doppio Slalom - kviz
 - 18.00 L'albero di mele - TV film
 - 18.30 C'est la vie - kviz
 - 19.30 Zig Zag - kviz
 - 20.30 Pentatlon - kviz
 - 23.00 Protagonisti
 - 24.00 Goodbye Mr. Chips - film
- ITALIA 1**
- 8.30 Bim Bum Bam - otroška oddaja
 - 10.30 Enos - TV film
 - 11.30 Sugar time - TV film
 - 12.00 Lo zio d'America - TV film
 - 12.30 Anther Day - TV film
 - 13.00 Nemici amici
 - 13.20 Help - kviz
 - 14.15 Dee Jay Television
 - 15.00 Streehawk - TV film
 - 16.00 Bim Bum Bam - otroška oddaja
 - 19.00 Gioco delle coppie - kviz
 - 19.30 La famiglia Addams - TV film
 - 20.00 E' festa con Silvestro - risanka
 - 20.30 Happy days - TV film
 - 22.00 Soldato Giulia agli ordini - film
 - 00.15 Premiere
 - 00.45 Bernatono Dio - film
- RETEQUATTRO**
- 8.30 La costola di Adamo - TV film
 - 9.00 Il suo nome è donna Rosa - film
 - 11.00 Nel giorno del Signore - film
 - 12.45 Ciao ciao - risanka
 - 16.00 Il mondo interno a noi - dok.
 - 17.30 Il circo delle stelle - TV film
 - 18.30 Retequattro - Zanna Bianca - film
 - 20.30 Operazione sottoveste - film
 - 23.00 Cinema & Co.
 - 23.30 Kankaru - film
- TELEPADOVA**
- 11.00 Ben Richards - TV film
 - 12.00 Chips - TV film
 - 13.00 Capitan Futuro - risanka
 - 13.30 Anna dai capelli rossi - risanka
 - 14.00 Love Story - TV film
 - 15.00 Chips TV film
 - 16.00 Risanke
 - 17.00 Bryger - risanka
 - 17.30 Lamù - risanka
 - 18.00 Coccinella - risanka
 - 18.30 Capitan Futuro - risanka
 - 19.00 Anna dai capelli rossi - risanka
 - 19.30 La avventure di Huckfinn - risanke
 - 20.30 Dottor John - TV film
 - 23.30 Šport
 - 00.30 Chips - TV film
- TRIVENETA**
- 11.30 Ancora una volta a Venezia - film
 - 14.00 Combat - TV film
 - 15.30 L'attico - film
 - 17.00 Forza Sugar - risanka
 - 17.30 Sampei, ragazzo pescatore - risanka
 - 19.30 Disperatamente tua - TV film
 - 20.15 Il ficcanaso - film
- TELEFRIULI**
- 12.30 Dick Van Dyke
 - 13.00 Rubrika o medicini
 - 13.30 Andrea Celeste - TV film
 - 14.30 Il mio amico Corvo Rosso - TV film
 - 17.30 L'ispettore Bluey - TV film
 - 19.30 Andrea Celeste - TV film
 - 20.30 Nagradno tekmovanje
 - 1.00 Buonotte Friuli

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše; Koledarček - Narodnozabavna glasba; 8.10 - 10.00 Glasbeni mozaik: Slovenska popevka - Laka glasba; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo - Sestanek ob 12.00 - Lahka glasba; 13.20 Slovenska popevka; 14.10 Čas in prostor: Ne prezirimo!; 15.00 Mladinski pas: Diskorama; 16.00 Zbornik: Na goriškem valu, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: bolgarski mešani zbor »Sedjanka« iz Silistre, ki ga vodi Čavdar Nikolov, na 24. mednarodnem zborovskem tekmovanju »Cesare Augusto Seghizzi« v Gorici; 18.00 Četrtek srečanja: 40 let slovenskih radijskih oddaj v Trstu; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

10.30, 12.30, 14.30 Poročila; 9.00 Otvoritev; 9.05 Pozdrav, pregled dogodkov, koledar; 9.15 Vreme, prometni servis; 9.30 Praznični spored, novoletno primorsko nabadalo; 11.00 - 12.00 Primorski športniki v letu 85; 12.00 - 13.00 Glasba po željah; 13.00 - 14.00 Čestitke delovnih kolektivov; 15.00 Zamejska reportaža; 15.30 Črna na belem iz prodajaln primorskega tiska; 16.00 Glasba pred PD (ali glasbena oddaja - popularna); 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Zaključek (priklon na I. RL).

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 19.30 Radijske vesti; 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev programov; 6.30 Koledar; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 Prisrčno vaši; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.30 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Zmaj; 10.35 Vstop prost; 11.00 Posebna oddaja: Jugoslavija '86; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Popoldanski program; 14.45 Edig Galletti; 15.45 Jugoslavija: vse za počitnice; 17.45 Motociklizem; 18.32 Velikani v glasbi: Mozart in Čajkovski; 20.00 Nočni program - glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.05 Zeleni val; 9.00 Radio anch'io; 10.30 Popevke skozi čas; 11.10 Amico mio; 11.30 Una bella famiglia; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master; 15.03 Megabit; 16.00 Il Pagione; 17.30 Jazz; 18.30 Koncert glasbe in poezije; 19.20 Audiobox Desertum; 22.00 Življenje Marie Callas; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 11.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Šola in vzgoja; 8.05 Radiodue predstavlja; 8.45 Francesco e la povera Dama - 9. nadalj.; 9.32 Salviamo la faccia; 10.13 Mulini a vento; 10.30 Radiodue 3131; 12.45 Discogame tre; 15.00 Scusi, ha visto il pomeriggio?; 18.32 Čas za glasbo; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program.

LJUBLJANA

5.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.10, 14.00, 15.30, 21.00 Poročila; 5.00-8.00 Jutranji program - glasba; 8.05 Radio radost; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Zunanje politični pregled 1985; 11.05 Novoletna sonatina (Naše glasbene šole v preteklem letu); 11.35 Festa Brasiliana. Poje APZ »Boris Kidrič« iz Celja; 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.20 Od melodije do melodije; 14.05 Novoletna športna oddaja; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.45 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Geoffrey Chaucer: Trgovčeva povest; 18.00 Nord ring rendez vous in Londonu, magnet. zapis koncerta iz dvorane Golders Green v Londonu; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahka noč, otroci; 19.45 Minute s kvartetom S. Štingla; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer. Tiger in bivol (Kitajske basni); 21.45 Umirjena godala; 22.00 Našim po svetu; 22.15 Zimzelene melodije; 22.50 Literarni nočno. Pesmi o zimi; 23.05 Paleta popevk jugoslovenskih avtorjev.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika
Viki
foto-kino
kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti) TRST Telefon 77-29-96

Na goriških cestah ni bilo prometnih nesreč

Veselo pozdravljanje novemu letu z buteljki šampanjca in petardami

Navada prihajajoča iz južnih krajev se je razpasla tudi pri nas. Pokanjanje petard je bilo včeraj popoldne vse polno, k sreči pa ni bilo v Gorici nobene nesreče. Ta navada se je v zadnjih letih razpasla tudi v naših krajih. Prinesli so jo južnjaki, ki jih je dandanes pri nas že veliko, navzeli pa so se je tudi domačini. Primer pa ni bil osamljen samo za kraje na italijanski strani meje. Petarde so pokale tudi v Novi Gorici. Brez dvoma prinesene preko meje.

Bolj veselo je bilo takoj popoldne, ko so kazalci na uri naznanili rojstvo novega leta 1986. Takrat so ljudje kjerkoli so bili, na plesišču, v gostilni, v društvenem prostoru, doma, odprli steklenice šampanjca. Pokalo je, a tokrat v znak vselega razpoloženja in brez nobene nevarnosti. Gostilne in restavracije so bile prepolne ljudi, pa čeprav ni bilo v vseh glasbe. Veliko ljudi je namreč na Silvestrovo večerjalo v znani gostilni v družbi prijateljev kar brez vsake posebne glasbene spremljave. Veselo je seveda bilo v vseh društvih, kjer so se naši ljudje zbrali, da bi skupno preživeli začetek novega leta. Marsikdo je silvestroval že prej. Tako

naši upokojenci, ki so se zbrali, na povabilo njihovega stanovskega društva, že v soboto popoldne, v Domu Andreja Budala v Štandrežu. Silvestrovali so po svoje in že v soboto, ob 19. uri, si simbolično voščili začetek novega leta.

Že na Silvestrovo je seveda ves dan bilo praznično vzdušje. Gorico je sicer noč prej pobelil sneg, snežilo je tudi v dopoldanskem času, vendar brez velikih posledic, kajti čez dan je sneg izginil.

Nekoliko drugačno je bilo za tiste, ki so bili na Silvestrovo v službi. To so bolničarji, policisti, gasilci, tehniki na kakšnih napravah, kjer dela ni moč ustaviti itd.

Bolničarji goriškega Zelenega križa niso imeli posebnega dela razen nekaj običajnih prevozov bolnikov. Prav tako so skoro mirovali gasilci. Opravka so imeli le v neki hiši v mestu, kjer se je iz neznanih razlogov sprožil alarmni zvonec, ter v neki drugi hiši, kjer so hitro pogasili požar v nekem dimniku. Na cestah ni bilo prometnih nesreč, kar je pozitivno če upoštevamo dejstvo, da je to noč vozilo po ulicah zelo veliko

avtomobilov. Vozniki so bili, kot kaže, precej, trezni.

Običajno prvi dan novega leta beležimo tudi vesti o novorojenčkih. Na Goriškem smo bili tokrat, v primerjavi z drugimi pokrajinami v deželi nekoliko v zamudi. Prvi otrok v novem letu se je namreč rodil šele sredi včerajšnjega dopoldneva v trziški porodnišnici. Ob 10.34 je prišla mala Flora Spataro, prvorojenka Vincenza Spataro in Antoniette Salerno. Nekaj minut zatem pa se je v goriški porodnišnici rodila Martina Cocianni, prav tako prvorojenka v družini Paola in Lidie Alessi iz štandreža. Martina je ob rojstvu tehtala 3,150 kg. Silvestrovo je v goriški porodnišnici minilo zelo mirno, saj se je zadnji otrok rodil že v torek zjutraj.

Pri sosedih, v šempetrski porodnišnici, do trenutka ko to poročamo, še niso zabeležili nobenega rojstva; zadnji v lanskem letu rojeni otrok je krepki fantič, ki je prijel na svet ob 15.29, zadnji dan leta. V šempetrski bolnišnici so nam tudi postregli s podatkom, da so lani imeli 1.200 porodov, rodilo se je 1.210 otrok, oziroma 104 manj, kakor leto poprej.

Trinajst novih posebnih vozil

Občutna posodobitev voznega parka pri občinskem podjetju v Gorici

Pri mestnem podjetju v Gorici so stopili v novo leto pod dobrim znamenjem. Zadnje dni decembra so namreč nabavili trinajst posebnih vozil za potrebe službe, ki skrbi za vodovodno in plinsko omrežje in za elektriko. V ponedeljek dopoldne je bila na sedežu mestnega podjetja krajša slovesnost, kjer so nova posebna vozila tudi predstavili in jih, kakor je običaj, blagoslovili.

Z novim nakupom se je vozni park podjetja povečal za okrog 34 odstotkov, podjetje razpolaga tako zdaj s 43 vozili. Posledice naj bi bile predvsem v boljšem poslovanju posameznih služb, hitrejšemu ukrepanju za odpravljanje občasnih okvar na omrežju, in seveda tudi v bolj gospodarnem poslovanju služb. Ob tem velja zabeležiti, da je mestno podjetje doslej razpolagalo z razmeroma zastarelim voznim parkom (poprečna starost vozil je znašala osem let) in da je bilo torej vprašanje nabave novih vozil na dnevnem redu že kar nekaj let. Ovine za ugodno rešitev so bile finančnega značaja in so jih pri mestnem podjetju v drugi polovici lanskega leta vendarle uspešno rešili, na nov, poseben način. Vozila so namreč nabavili po sistemu leasing, ki postaja zanimiv tudi za krajevne in druge javne ustanove, odkar zakonske norme

dovoljujejo tudi to obliko financiranja. Omeniti velja še, da je od trinajstih novih vozil — 4 pande za potrebe tehnične službe, 3 posebna dvigala na kamionu, 7 posebnih dostavnih vozil — kar osem opremljenih z brezžičnim telefonom. Take naprave pa so vgrajene tudi na nekaterih starejših vozilih. Strošek za nakup znaša, po podatkih, ki so jih posredovali na ponedeljkovi slovesnosti, okrog 300 milijonov lir.

darovi in prispevki

Goriški sekciji Združenja prostovoljnih krvodajalcev so prispevali: Alfio Zampi 300 tisoč lir, Ludmilla Omizzolo z otroki 200 tisoč lir.

Združenju pionieri volonteri del pronto soccorso v Gorici so darovali Livio Culot 45 tisoč lir, Alice Russina 5 tisoč lir, Franco Narduzzi 70 tisoč lir, Firmina Zin 60 tisoč lir, Tommaso Saita 20 tisoč lir, Natalia Calligaris 20 tisoč lir, Ervinia Feresin 60 tisoč lir, Stefania Jvetich 100 tisoč lir, Adele Sussi 10 tisoč lir, Secondo Bozzato 100 tisoč lir, Lidia Marengi 5 tisoč lir, Alfredo Zonch 100 tisoč lir, Alberto Bulfoni 50 tisoč lir, Anna Krappes 50 tisoč lir, Antonio Mezzolo 5 tisoč lir, Carla Offizia 50 tisoč lir, društvo Pro Senectute iz Gradišča 200 tisoč lir, Dorina Baissero 20 tisoč lir.

razstave

V Galeriji Osnovne šole Solkan je odprta razstava voščilnic, ki jih je zasnoval in upodobil likovni umetnik Riko Debenjak. Odprta bo do 11. januarja 1986.

V Galeriji Meblo v Novi Gorici razstavlja grafike umetnik Gorazd Šefran. Tudi ta razstava bo odprta do 11. januarja 1986. leta.

V Knjižnici Cirila Kosmača v Tolminu razstavlja akvarele in kolaže umetnica Nives Palmić. Razstava bo odprta do 15. januarja prihodnjega leta.

V Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu je odprta razstava umetniških del in raznih dokumentov o kulturni preteklosti tega kraja. Zelo zanimiva in aktualna razstava bo odprta do 11. januarja prihodnjega leta.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 22. do 29. decembra 1985. RODIL SO SE: Eloise Cucit, Alessandro Vizin, Gabriele Peteani, Eleonora Deiana, Valentino Canola, Elena Lacche, Matej Cescutti.

UMRLI SO: 76-letna upokojenka Palmira Giacomi vdova Bianchini, 67-letna Elena Olivotto vdova Bianconi, 68-letni upokojenec Giordano Pincin, 47-letni podčastnik Clemente Messina, 72-letni upokojenec Ivan Vižintin, 81-letni upokojenec Remigij Corsi, 80-letna upokojenka Elisabetta Grión vdova Zamero, 74-letni upokojenec Angelo Tomasella, 73-letna upokojenka Carolina Pelicon vdova Zavadlav, 76-letni upokojenec Maks Debenjak, 90-letni upokojenec Giuseppe Bandelli, 73-letni upokojenec Mario Nanut.

OKLICI: trgovski zastopnik Alessandro Kovatsch in študentka Lucia Brelli.

POROKE: Fabrizio Golinelli in Donatella Termini, podjetnik Pierpaolo Caprara in univerzitetna študentka Cristina Lulli.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »E' arrivato mio fratello«.
CORSO 17.00—19.30—22.00 »Joan Lui«.
VITTORIA 15.30—22.00 »La carica dei 101«.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Tex il signore degli abissi«.
COMUNALE 18.00—22.00 »La foresta di smeraldo«.

Nova Gorica in okolica

SOČA - Nova Gorica 16.00—18.00 »Policijska akademija«.
20.00 »Štiri pesti proti Riuc«.
SVOBODA - Šempeter 19.30 »Specialni agent«.
DESKLE Ni predstave.

Ob smrti Marije Jarc vdove Lakovič iz Doberdoba izrekata pevski zbor in KD Jezero sinu Julkotu, zetu Mariotu in družinam iskreno sožalje.

Financiranje z dež. zakonom 22/85

Možnosti za dokončno ureditev »Ceste vina in češenj« v Brdih

Znatne izboljšave na cestnem omrežju na območju Brd, zlasti v števerjanski občini, bodo predvidoma izvedli v prihodnjih mesecih. Tako naj bi s finančnimi sredstvi dežele (dež. zakon št. 22/85) odplačali lastnikom zasedena zemljišča za Cesto vina in češenj ter izvedli popravilo na številnih odsekih, kjer je zdaj cesta, zaradi usadov, težko prevozna. Poskrbeli naj bi tudi za izreden vzdrževalni poseg na celotni dolžini. O tem je tekla beseda na zadnji seji občinskega sveta v Števerjanu, kjer je župan Humar poročal, da je občina že pred meseci vložila prošnjo na deželo za dodelitev finančnih sredstev (570 milijonov lir) v smislu zgoraj omenjenega zakona. Po posvetovanju s pokrajinskim odborništvom za javna dela — pokrajina naj bi namreč skrbela za izvedbo vseh del — pa je bila vložena druga prošnja, ob upoštevanju možnosti, da sklad še ni bil v celoti izrpan. Na območju števerjanske občine naj bi zato za ureditev omenjene ceste porabili nekaj nad eno milijardo lir (1.030 milijonov), na preostalem delu ceste, v drugih občinah, pa še nadaljnjih osemsto milijonov lir.

Župan Humar je poročal tudi, da je od prvotnega zneska 500 milijonov lir za izboljšavo cestnih povezav na ob-

V pravkar minulem letu so zastopniki drugih občin večkrat obiskali števerjan. Naša slika nas spominja na trenutke uradnega obiska zastopnikov novogoriške občine z županom Danilom Bašinom na čelu. Števerjansko zastopstvo je vodil domači župan Ivan Humar

močju Brd (financiranje je iz sklada za izvajanje Osimskega sporazuma), na razpolago še okrog 70 milijonov lir, ki jih bodo uporabili za izvedbo nekaterih manjših posegov na odseku ceste med Sovenco in Grojno. Tako naj bi odstranili usad in utrdili teren

v bližini županstva, asfaltirali odsek ceste med Poberajščem in Križiščem ter uredili odvodnjavanje na dveh drugih odsekih. Navodila v tem smislu so posredovali goriški pokrajinski upravi, ki je poskrbela tudi za izvedbo glavnega posega.

Povezava z odkritjem goriške policije

V Trevisu odkrita mala tiskarna ponarejenih 100-dolarških bankovcev

Marsikdaj se naši bralci upravičeno jezijo, ker pride do zamenjave slik in naslovov. To pa se ne dogaja samo pri našem dnevniku marveč tudi pri drugih. Pred približno tednom dni smo v osrednjem slovenskem dnevniku, v ljubljanskem Delu, brali v naslovu, da so v Trstu odprli »TRUBADURJEVO« razstavo, in ne kot bi bilo pravilno »TRUBARJEVO«. Še huje se je pripetilo koledrom pri beneškem dnevniku Il Gazzettino. Ko so v soboto poročali o aretaciji župnika iz Visinala pri Pasionu v bližini Pordenona Onoria De Franceschija, so objavili tudi »njegov« sliko. Že dan pozneje pa so morali stvar popraviti in objaviti zares njegovo sliko in se oprustiti drugemu župniku, Vitu Pegolu, katerega fotografijo so dan prej po pomoči objavili.

Ni bil naš kak noveletni namen opravičevati napake do katerih pride v naši hiši. Hoteli smo naše bralce seznaniti z razvojem afere o najdbi ponarejenih stoderlarskih bankovcev v Visinalu ter aretaciji župnika De Franceschija ter dveh njegovih pajdašev iz Mester, o katerih smo

pisali v soboto, potem ko smo bili na tiskovni konferenci goriškega kvestorja in njegovih najozbiljših sodelavcev.

Kot je znano so policisti iz Gorice in Tržiča že več časa bili na sledi razpečevalcem ponarejenih dolarjev. Sledi so jih vodile v pordenonski in beneško pokrajino in s sodelovanjem policistov iz teh dveh krajev so 23. decembra, dan pred božično viljo, aretirali župnika ter dva občana iz Mester. Vsi trije so v goriškem zaporu. Ko so župljani na božično viljo spraševali drugega domačega duhovnika zakaj ne mašuje njihov župnik, je bil izgovor, da je moral k nekim sorodnikom.

Aretacija trojice pa ni bila osamljena. Že dan kasneje so policisti iz Pordenona zaslišali še enega prijatelja De Franceschija upravitelja njegovih trgovin (župnik iz Visinala je namreč bogat, ima tovarno in štiri trgovine).

Tudi v sosednjem Trevisu je prišlo do aretacij. Tokrat pa ne s strani kvesture marveč s strani karabinjerjev. Po nekaterih časopisnih vesteh

naj bi bili karabinjerji iz Trevisa te ljudi aretirali že pred mesecem dni, konec novembra. Vest pa ni šla v javnost, ker so baje čakali, da bi v trnek ulovili še druge ribe. To je še enkrat dokaz, da ni v Italiji sodelovanja med dvema policijama, državno policijo (kvesturo) in karabinjerji. Vsak gre po svoji poti.

Koga so torej karabinjerji aretirali v Trevisu? Dva tiskarja iz Preganziola, t.j. 50-letnega Giuseppa Gentila in 28-letnega Rolanda Bettella. Potem še reklamnega agenta, 34-letnega Roberta Gobina, ter še tri ženske, Lidio Pajer, Rito Moretto in Daniela De Bortoli. Morettova je lastnica nekega večernega lokala na glavni cesti med Trevisom in Pordenonom.

V tiskarni dveh prvih aretirancev in tudi njihovih domovih so karabinjerji našli stroje za tiskanje dolarjev ter tudi kemične sestavine s katerimi so prave dolarške bankovce za en dolar »spremenili« v bankovec vreden sto dolarjev. Jasno je, da gre za ljudi, ki so tesno povezani z odkritjem goriških policistov.

Adaptacija Svevovega dela drevi v gledališču Rossetti

Novo gledališko leto se v Trstu začena že danes, ko bo v okviru abonmajske sezone v gledališču Rossetti na sporedu »Una burla riuscita« Itala Sveva. Pravzaprav gre za adaptacijo Svevove povesti, ki jo je opravil Tullia Kezich, na oder pa jo prenaša Emilio Romagna Teatro v režiji Egista Marcuccia. To je tipično delo znanega tržaškega pisatelja, z vsemi primesmi njegove literature, ki je tokrat opremljena še s tenkočutno ironijo, oziroma samoironijo. Usodo pisatelja Maria Somiglia, ki je centralna oseba uprizoritve in njegove so-govornike bodo igrali Corrado Pani, Dario Cantarelli, Glauco Onorato, Quinto Parmeggiani, Mauro Pirovano, Enrica Carini in drugi

radijski odmevi - radijski odmevi

Gostovanje ljubljanskega radia z igro S. Vuge »Silvestrovo črepinj«

Z igro Saša Vuge »Silvestrovo črepinj« se je tekočemu sporedu našega radia pridružil zanimiv primer ljubljanske radijske produkcije. Zanimiv kar iz dveh razlogov: prvi je nedvomno možnost soočanja različnih radijskih pristopov — ne glede na sorodnost in bližino vendar prihaja do drugačnih zornih kotov — drugi pa je kvaliteta kot takšna, ki jo zagotavljajo avtor, režiser Rosanda Sajko in igralci, kot sta n.p.r. Boris Cavazza in Jožica Avbelj.

In res je zaživela Vugova igra v vseh tistih značilnostih, ki jih poznamo iz drugih del istega avtorja, namreč zgodba o bridki silvestrski rimski noči, kjer se v čudnem ljubezenskem srečanju križata poti Slovenca in Rimljanke, mlade ženske, ki že tedaj nosi v sebi klico nezdravljive bolezni, da bi on, se pravi mlajši moški, leto dni kasneje prejel na poštni carini zapuščino nesrečne prijateljice, ženske rokavice, karte, cigarete, koder las, Pavesejev roman in cel kup drugih predmetov. On, po imenu Kazimir, se vsled trpke poštne pošiljke seveda ostro zapiči v spomine, in tista usodna, neponovljiva noč se odvijte v razbolelih misli z vso močjo pa tudi zasenečnimi barvami. Mlada ženska je alj zavestno ali nezavedno že pod vplivom smrtnega diha, neustavljivo se izpoveduje, razgrinja pred njega svoje misli o življenju in smrti, smislu in nesmislu, razpredanj ni ne konca in kraja, obeležnost z bližajočim se odhodom, je že skorajda otipljiva.

Izvedba je z režijo Rosande Sajko in osrednjima protagonistoma, Jožico Avbelj in Borisom Cavazzo, v celoti strnila svojo pripoved računajoč na značilnosti Vugovega zapisa: te so v prvi vrsti bogata in kar razkošna poetičnost jezika, ki zmora pričarati brezštevne detailje, pravzaprav že slikarske poglede in obrate, na drugi strani ali istočasno pa globlji izvor tovrstnega barvitnega stila, ki je nemara še pomembnejši faktor.

Gre namreč za poetizacijo, ki je že življenjski komentar vsega in vseh stvari, poetizacijo, ki jo bo avtor na enako hiter način izničil v srečanju s konkretnostjo in tudi bizarnostjo, ko se lepota milnega mehurčka razblini ob prvem dobesednem stiku s stvarnostjo. Zato premišljeno doziranje glasbenih podlag kakor tudi konkretnih, predmetnih zvokov, dosti tišine, v kateri zaživi igrovost jezika do tiste usodne stopnje, ko se že razblinja v ostre robove življenja in nesmisla, ki to isto igrovost zanesljivo in brez milosti razveljavljajo.

Igra Borisa Cavazza in Jožice Avbelj je zbrana in hitra v preobratih, ironična in prizadeta hkrati, brez ustavljanja, pravzaprav vsa vprežena v ponazarjanje tistega otekanja časa, ki po avtorju tako nepreklicno, tako brez priziva in tako izginjajoče odteka in zgolj odteka. Na nivoju tako pronicljivega samoopazovanja, kot ga živita figuri pričujoče igre, je boleča tesnoba tista melodija, ki jo je mogoče le s silo življenja za nekaj hipov preglasiti, do kraja odstraniti pa nikakor in nikoli ne.

JANEZ POVŠE

pismo uredništvu

O kmečkih instrumentih...

Spoštovano uredništvo Primorskega dnevnika!

Dne 20. dec. sem v našem dnevniku prebral komentar prof. Miloša Pahorja o koncertu stare glasbe, ki ga je organiziral CUMT. Iz njega sem razbral tri velike resnice:

1. Da razne ustanove vodijo politiki (ne vem, če je to izključno manjšinski pojav)...
2. Da je stara glasba kruh in predpogoj vsakega slovenskega kmeta, da se iz navadnega vola spremeni vsaj v psa, če ne v konja...
3. Da je članek napisal popolnoma neprizadet kritik.

Ob tem pa mi je prišlo na misel še nekaj: z zadnjega izpita na Glasbeni matici je prišel moj sin obupan: prof. Pahor mu je namreč razkril, ob odsotnosti njegovega profesorja, da je brez posluha in popolnoma nemuzikalen. In vendar je prej prejel zlato plaketo na republiškem slovenskem tekmovanju.

Jaz sem tedaj komentiral: »De institutionibus nil nisi bene«, posebno če so »maše«. In od tedaj moj sin ne igra več oboe, razen če ga kdo prisili. In oboa, mislim, ni izrazito kmečki instrument, vsaj meni se tako zdi...

S spoštovanjem

Marino Kokorovec
P.S.: Jasno je, da tudi ta moj komentar ni prizadet...

BERITE

»Novi Matajur«

Čar, ki traja dlje...

Naravnajte svojo uro s sodobno poezijo v novih knjigah ZTT:

RENATO QUAGLIA,
JOŽICA ČERTOV,

JANI OSWALD,
MARKO KRAVOS

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

SLOVENIJALES

Dolga umetniška pot Enza Jannaccija

V petek zvečer se je izbrani tržaški rossettijevski publikli s svojim recitalom »Ne sprašuj« (Niente domande) predstavil petdesetletni kirurg iz Milana Enzo Jannacci. Ne vemo, če je omenjeni gospod mojster v svojem kirurškem poklicu, prav gotovo pa je mojster v absurdnih samogovornih človeka, kj je že mnogo izkusil in te svoje izkušnje posreduje tistim, ki ga pač lahko razumejo.

Sicer moramo takoj dodati, da ni bil petkov recital, ki ga Jannacci obnavlja v turneji po raznih italijanskih mestih že skoraj mesec dni, najbolj posrečen. Razdeljen je na dva povsem različna dela. Prvi je gledališki, drugi pa povsem pevski ali moderno »kantavtorski«.

Prvi ni povsem izviren, saj je igrca z duhovnikom, ki sovraži reveže, že znana kakih dvajset let, Jannacci pa jo je prvič predstavil z Dariom Fojem. Igra ne govori o revežih na banalen način (saj jih vendar pozna, ko pa dela v neki »ljudski« milanski bolnišnici), zato je še

precej prijetna in ima svojo umetniško vrednost. Po svoje je podobna (seveda z vsemi možnimi razločki) Brechtovi »Operi za tri groše«, je pa nekoliko bolj moderna in je ambientirana v proletarskem Milanu. Jannacci je mojster absurda, tega pa sprošča v na prvi pogled najbolj enostavnih situacijah, ki pa so ob poglobljeni analizi zelo problematične in krizne (odnosi v notranjosti družine, odnosi med Cervkijo, ki jo predstavlja poprečen duhovnik, in naivnim proletarcem, pa še odnosi med reveži samimi).

Drugi del Jannaccijeve petkove predstave je še precej prepričljiv. V bistvu je to tradicionalni nastop pevca, ki pa zna svoje pesmi obogatiti s tehtnimi »umetniško lucidno norimj samogovorij«.

In prav ti dajejo paradoksalno nastop svojo vrednost. Jannacci poje svoje stare in najnovejše pesmi z zadnje velike plošče »L'imperatore«, vse pa zvenijo vedno sveže, pristno, osebno in originalno. Tudi Jannaccijeva glasbena skupina, ki je sicer nekoliko jazzovsko usmerjena, je prvovrstna, saj jo med drugimi sestavljajo taki umetniki kot pianist Mark Harris, kitarist Antonio Galbiati in bobnar Angelo Pusceddu.

Nazadnje bi še omenili organizatorja tega koncerta. To je novonastala tržaška kulturna zadruga »Laltrospectacolo«, ki si je zadala kot cilj vsestransko kulturno oživljanje našega mesta, mimo uradnih kanalov. Glede na to, da realizacija tega programa ne bo lahka, voščimo zadrugi pač vso srečo.

DUŠAN JELINČIČ

Koledar dramskega sporeda radia TS A za januar

Vsako soboto do 8. februarja ob 18. uri (popotitev vsako nedeljo ob 14.40): VEČNI Sopotniki. Sklop velikih pesnitev za večerajšnje in današnje rabo v izboru in pripovedi Vladimira Jurca ter v režiji Sergeja Verča. Jezikovna redakcija besedil Jože Faganel. Ton in montaža Bruno Sindici. Produkcija Radio Trst A. Stereo.

9. V soboto, 4. januarja: Mihail Jurjevič Lermontov »DEMON«. Prevod Mile Klopčič. Tožbe osamljenega demona, pesniška lepota ljubezenskih izjav, govorniški zanos ljubezenske prislege in opisi gorskih lepote Kavkaza — to so tiste odlike, zaradi katerih romantična pesnitev »Demon« v pesnikovi domovini najbolj priljubljena pesnitev Lermontova, še dandanes vnema bralca z nič manjšo silo, kakor sodobnike našega pesnika pred stoštiridesetimi leti.

10. V soboto, 11. januarja: Aleksander Alekssandrovič Blok »DVANAJST«. Prevod Mile Klopčič. Pesnitev »Dvanajst« je Blok napisal v januarju 1918, iz razpoloženja, ki ga je zajelo ob oktobrski revoluciji. V svojem dnevniku je zapisal, da fizično sliši trušč podirajočega se starega sveta. V navalu navdiha, ki po svoji silovitosti spominja na pesnikovo mladost, je v treh tednih napisal pesnitev »Dvanajst«. Pesnitev je v slovenščino prevedel pesnik Mile

Klopčič že leta 1927. Bil je to njegov prvi prevod iz ruske poezije in menda prvi slovenski prevod iz sovjetske poezije.

11. in 12. V soboto, 18. in v soboto, 25. januarja: Francois Villon »VELIKI TESTAMENT«. Prvi in drugi del. Prevod Janez Menart. Glasba Aleš Krstnik. Posebna odlika te najbolj človeške izpovedi pesnika XV. stoletja so balade, ki v največji meri ilustrirajo globinske plasti Villonove človeške izpovedi. V »Velikem testamentu« je ta genialni francoski pesnik upodobil tisti svoj drugi jaz, ki so ga v biografskih potezah prekrile tolike nevšečne peripetije njegovega življenja. Tu ne obtožuje samo sveta, družbe, dobe, marveč tudi sebe in v tej obtožbi je veličina njegove osebnosti, ki so jo tolikanj kazili vnanji zapletljivi. Zaradi izjemne dolžine pesnitve bomo »Veliki testament« predvajali v dveh delih.

V torek, 7. januarja, ob 18. uri: Alojz Rebula »ČETRTI KRALJ«. Ob prazniku svetih treh kraljev, ki na nek način sklepajo božične in novoletne praznike, bomo predvajali to božično radijsko igro priznanega slovenskega pisatelja, ki je že večkrat sodeloval z našo radijsko postajo. Režija Mahnič. Produkcija »Radijski oder«. Popotitev iz leta 1982.

V torek, 14. januarja, ob 18. uri: Janez Povše »DIH OSTRIH SRC«. S tem delom se je avtor udeležil lanskega natečaja za izvirne radijske igre, ki ga je razpisalo dramsko uredništvo naše postaje, in za to besedilo prejel 2. nagrado v kategoriji radijskih iger za odrasle. Skozi zelo jasno metaforo nam Povše pripoveduje o enem od tabujev našega pa tudi siceršnjega prostora — biti drugačen! Dovolj nenavadna tema, ki jo v naši tukajšnji literaturi bolj poredkoma zasledimo, je nedvoumno zabeležena skozi nekoliko pesniško-dekadentni dialog/monolog protagonista. Režija Jože Babič. Produkcija »Radio Trst A«.

V torek, 21. januarja, ob 18. uri: iz mednarodnega natečaja »Prix Italia«. Cecilie Loveid »ALI JESTE GALEBE?«. Norveška avtorica Cecilie Loveid nam v tem pretresljivem delu, ki se dogaja v času nemške okupacije, pripoveduje o Kristini, ki sanja, da bi postala igralka. Kruh si služi kot gospodinjka pomočnica, ob delu pa hodi na lekcije k neki primadoni največjega bergenskega gledališča. Tako dobi majhno vlogo v nekem varietetskem gledališču, ki pa ga zaradi vojne kmalu zapro. Zda je Kristina podobna mlademu galebu, ki prvič poskuša poleteti — nedvomno zelo slasten in lahek plen za lakomne ujede, ki si žele svežega mesa...

Galebje meso, ki je sicer neužitno, je med vojno zelo teknilo. Prevod Darinka Hribar. Glasba Anastazija Purič. Režija Boris Kobal. Produkcija »Radio Trst A«. Stereo.

V torek, 28. januarja, ob 18. uri: iz mednarodnih radiofonskih natečajev. Aleksander Obrenović »PTICA«. Zelo poetična igra mladega srbskega književnika. Pripoveduje nam o žalostnem koncu, o bridkem zatonu človeka — dveh starcev, ki pa se navkljub letom, ki jih imata, ne znata odpovedati utvaram in sanjam, ki so ju spremljale vse življenje. Nad njima poletava sinja ptica — vso njihovo hrepenenje po neznanem in nedosegljivem... Prevod Borut Trekman. V glavnih vlogah nastopata Zlata Rodošek in Jurij Souček. Režija Sergej Verč. Produkcija »Radio Trst A«. Popotitev iz leta 1985. Stereo.

Vsak ponedeljek in petek ob 16. uri (od 6. januarja do 7. februarja): IZ ZAKLADNICE PRIPOVEDNIŠTVA. Nov niz te popularne in umetniško kvalitetne literarne oddaje, ki črpa svoj navdih iz najlepših strani svetovne in domače literarne zakladnice. To pot se je urednica in realizatorica oddaje Nataša Sosič odločila za cikel kratke proze o smrti, ki ga je za deset nadaljevanj napisala slovenska pisateljica Ivanka Hergold. Njene najboljše novele na omenjeno temo bo prebirala Savina Remec. Glasbeni sodelavec Pavle Merku.

Smučarski skoki: s tretjim mestom v Garmischu

Ulaga spet na vrhu SP

GARMISCH — Po velikih slavljih v ZDA (dve zmagi, eno drugo mesto) je Jugoslovčan Primož Ulaga tudi v drugi preizkušnji noveleturne v smučarskih skokih potrdil, da sodi letos med velike ase svetovnega pokala. V Garmischu je včeraj osvojil odlično tretje mesto, kar mu je omogočilo, da se je spet povzpел na prvo mesto skupne lestvice za SP in začasno tretje mesto turneje ob dejstvu, da v Oberstdorfu ni nastopil.

Zmagovalec včerajšnjega tekmovanja je bil Čehoslovak Ploc, ki je bil v obeh skokih odličan, saj je bil edini, ki mu je dvakrat uspelo skočiti več kot 100 metrov daleč. Po prvi preizkušnji je bil sicer Plos šele četrty, prvi pa je bil Avstrijec Vettori, ki je skočil 107 metrov daleč. Enako razdaljo je preskočil tudi Ulaga (ta skoka sta bila včeraj tudi najdaljša),

ki pa je za slog dobil točko manj, čeprav je bil njegov skok stilistično izvrsten.

V drugi preizkušnji je Ploc s 103 metri edini presegel stotico, najbližji mu je bil Finec Suorsa (99 m), Ulaga pa je skočil 98 metrov, kar je meter več od Vettorija, ki je sicer izgubil vodstvo, a je bil še vedno boljši od Jugoslovana. Tako Ulaga kot Vettori stilistično nista bila brezhibna, toda ocenjevalna komisija je bila z domačim tekmovalcem mnogo bolj prizanesljiva in le malo je manjkalo, da bi prišlo celo do škandalozne zmage Vettorija, ki je za Plocem na koncu zastajal le za 1,3 točke kljub delno ponesrečenemu drugemu skoku.

Pravico do drugega skoka med štiriideseterico boljših so si priborili še trije Jugoslovani in dva Italijana. Boljše sta se z 19. in 26. mestom o-

drezala »azzurra« Sanburgo in Lacedelli, medtem ko so Dolar, Debelak in Tepeš dokaj razočarali.

Prihodnja preizkušnja turneje in SP bo v soboto, 4. januarja, v Innsbrucku.

Vrstni red v Garmischu

1. Ploc (ČSSR) 212,8 (105,5+103); 2. Vettori (Av.) 211,5 (107+97); 3. Ulaga (Jug.) 208,9 (107+98); 4. Weissflog (NDR) 208 (104+97,5); 5. Parma (ČSSR) 201,4 (102,5+95)... 19. Sanburgo (It.) 188,1; 26. Lacedelli (It.) 185,1; 38. Dolar (Jug.) 173,9; 42. Debelak (Jug.) 171; 49. Tepeš (Jug.) 166,4.

Lestvica za SP

1. Ulaga (Jug.) 87 točk; 2. Suorsa (Fin.) 83; 3. Neulandner (Av.) 79; 4. Vettori (Av.) 75; 5. Opaas (Nor.) 64; 6. Ploc (ČSSR) 49.

Smučanje: smuk za SP v Schladmingu

Prvi Wirnsberger, četrti Mair

SCHLADMING — Avstrijec Peter Wirnsberger je osvojil prvo mesto na ponedeljkovem smuku za SP pred Švicarjem Petrom Müllerjem in drugim Avstrijcem Erwinom Reschom. Na odlično četrto mesto se je uvrstil Italijan Michail Mair, ki je tako dokazal, da je trenutno v zelo dobri formi. Presenetljivo dober pa je bil Sbardello kot deveti.

Peti je bil Marc Girardelli, ki je tudi prvi na skupni lestvici za SP. Wirnsberger pa vodi na posebni lestvici za SP v smuku.

Vrstni red smuka v Schladmingu: 1. Wirnsberger (Av.) 1'56"87; 2. Müller (Švi.) 1'57"87; 3. Resch (Av.) 1'57"92; 4. Mair (It.) 1'57"98; 5. Girardelli (Luks.) 1'58"24; 9. Sbardello (It.) 1'58"76; 17. Cigolla (It.) 1'59"68.

Lestvica za SP v smuku: 1. Wirnsberger (Av.) 86; 2. Müller (Švi.) 84; 3. Alpiger (Švi.) 55; 4. Mair (It.) 47; 5. Girardelli (Luks.) 44.

Skupna lestvica za SP: 1. Girardelli (Luks.) 91; 2. Müller (Švi.) in Wirnsberger (Av.) 90; 4. Petrovič (Jug.) 62; 5. Nilsson (Šve.) 57; 6. Alpiger (Švi.) in Križaj (Jug.) 55; 8. Erlacher (It.) 53; 9. Mair (It.) 48; 10. Strolz (Av.) 46.

Smučanje: v petek in soboto

Za svetovni pokal spet v Kranjski gori

SCHLADMING — Organizatorji svetovnega smučarskega pokala so sporočili, da so možki velesalom in slalom, ki bi ju morali v soboto in nedeljo izpeljati v Borovcu (Bolgarija), zaradi pomanjkanja snega morali odpovedati in ju bodo izvedli v petek in soboto v Kranjski gori, kar je novo priznanje kranjskogorskim prirediteljem, ki so se v letošnji sezoni že izkazali z brezhibno organizacijo tekmovanja v slalomu in velesalomu za svetovni pokal.

Zadnje sneženje je prišlo kot naročeno tudi mariborskim prirediteljem tekmovanja za Zlato lisico na Pohorju. Kazalo je že, da bodo ženski slalom in velesalom za SP morali izvesti na podkorenski progi, vendar imajo sedaj dovolj snega, da bo v nedeljo in ponedeljek tekmovanje na Pohorju. V dvomu pa sta sedaj smuk in supervelesalom v Garmisch Partenkirchenu (10. in 11. t.m.). Gornji del 3200 m dolge proge je sicer dovolj zasnežen, na spodnjem pa bi potrebovali še okrog 20 - 30 cm snega.

Košarka: italijanski pokal

Drevi bodo povratne četrtfinalne tekme italijanskega košarkarskega pokala. Spored (20.30): Simac - Banco-roma (prvo srečanje 87:100); Benetton - Mobilgirgi (100:110); Divarese - Arexons (91:93); Scavolini - Granarolo (93:93).

Disciplinski ukrepi

RIM — Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je v A liki za eno kolo izključila Michaela Browna (Filanto Desio).

V zaostalem srečanju A lige

Juve boljši od Sampdorie

Juventus - Sampdoria 1:0 (1:0)

STRELEC: Platini v 40. minuti. JUVENTUS: Tacconi, Pioli, Cabri- ni, Bonini (v 63. min. Caricola), Brio, Favero, Mauro, Manfredonia, Serena, Platini, Laudrup.

SAMPDORIA: Bordon, Mannini, Galia, Pari, Vierchowod, Pellegrini, Vialli, Souness, Lorenzo, Matteoli, Mancini.

SODNIK: Casarin.

TURIN — »Odprto ostaja samo vprašanje 2., 3. in 4. mesta, prvo je že oddano.« je po tekmi dejal trener Sampdorie Bersellini, ko so ga vprašali, kdo bo letošnji končni zmagovalec. Bolj previden je bil trener Juventusa Trapattoni, ki je menil, da je Juventus že enkrat končal prvi del s 26 točkami, nato pa je na koncu zmagal Torino, ki je zbral 51 točk. Vsekakor bo držalo, da je po uspehu proti Sampdoriji (sicer zasluženemu, čeprav s kančkom sreče), vprašanje končnega zmagovalca razen res velikih presenečenj rešeno, saj na primer drugouvrščeni Napoli že zaostaja za 6 točk, Inter in Roma pa kar za osem.

LESTVICA: Juventus 26; Napoli 20; Inter in Roma 18; Fiorentina in Milan 17; Torino in Verona 16; Sampdoria, Udinese, Atalanta in Avellino 13; Como 12; Pisa in Bari 11; Lecce 6.

PRIHODNJE KOLO (5.1.): Avellino - Juventus; Roma - Atalanta; Sampdoria - Fiorentina; Milan - Bari; Como - Napoli; Torino - Udinese; Lecce - Verona; Pisa - Inter.

STRELCI: Serena (Juventus) 9; Rummenigge (Inter) in Platini (Juventus) 8; Passarella (Fiorentina), Giordano (Napoli) in Elkjaer (Verona) 7; Borgonovo (Como) 6; Diaz (Avellino), Cantarutti (Atalanta), Rideout (Bari), Maradona (Napoli) in Carnevale (Udinese) 5.

Španija pred Italijo

MAZARA DEL VALLO (Trapani) — Španija je osvojila prvo mesto na teniškem turnirju za ekipe do 16. leta starosti v Mazari del Vallo. Na drugo mesto se je uvrstila Italija, tretja je bila Jugoslavija in četrta Češko-slovaška.

kratke vesti - kratke vesti

Tudi včeraj Braun ni imel sreče

CIUDAD MEXICO — Zahodnonemški kolesar Gregor Braun, ki mu je že 30. decembra spodletel poskus, da bi popravil Moserjev svetovni rekord v enurni vožnji (odnehal je po 17 kilometrih), včeraj popoldne sploh ni šel na progo. Po jutranjem polurnem treningu je namreč uvidel, da se ne splača tvegati, in sicer zaradi prevelike onesaženosti zraka, kot je povedal, kot tudi zaradi vetra in mraza. Braun bo sedaj odpotoval v La Paz, kjer bo 5. t.m. poskusil potolči svetovni rekord na 5 km (na dirkališču), 7. ali 8. t.m. pa se bo znova poskusil z Moserjevimi rekordom. Ne glede na rezultate iz La Paza, se bo Braun 10. t.m. vrnil v Mehiko, kjer bo znova poskusil srečo v enurni vožnji.

Da Silva prvi v Sao Paulu

SAO PAULO — Brazilček Da Silva je zmagal na tradicionalnem, 21. nočnem teku v Sao Paulu. Drugo mesto je zasedel Rolando Vera (Ekvador),

tretji je bil Brazilček Adauto Domingues.

Med ženskami pa se je že petič za- pored uveljavila Portugalka Rosa Mota, ki je prehitela Brazilki Carmen Oliveiro in Jorildo Sabino.

Cova najhitrejši

BOCEN — Na 11. izvedbi mednarodnega teka sv. Silvestra v Bocnu je brez težav zmagal Italijan Alberto Cova, ki je 10,200 km dolgo progo pretekel v 29'38"7. Drugo mesto je presenetljivo zasedel Avstrijec Hartmann (29'38"4), tretji pa je bil Italijan Demadonna (29'39"2). Med ženskami je Italijanka Tomasinijeva prišla na cilj pred Michallekovo (ZRN) in Valterovo (ČSSR).

Štartal rally od Pariza do Dakarja

TOULOUSE — Vseh 487 udeležencev rallyja od Pariza do Dakarja je včeraj ob prisotnosti 300 tisoč gledalcev krenilo na pot. V začetku so sicer morale poseči sile varnostnega reda, potem ko je skupina »Pa-Dak« (Pariz-Dakar) priredila demonstracijo proti izkoriščanju afriškega terorizma za taka tekmovanja.

Olimpiji tudi denar ne more več pomagati

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

Slovenski nogomet v Jugoslaviji nikoli ni igral posebno vidne vloge, toda v primerjavi z drugimi republikami še nikoli ni bil v tako podrejenem položaju. Potem ko sta iz 2. lige izpadla Olimpija in Maribor, je bil pretekle jeseni edini slovenski drugoligaš Koper, toda po nekem čudnem naključju je prav v tem obdobju slovenska nogometna reprezentanca dosegla doslej največji uspeh: zmagala je namreč na turnirju amaterskih republiških reprezentanc.

Koper se je v 2. ligo vrnil nekoliko presenetljivo, klub na ta korak nekako ni bil niti organizacijsko, niti kadrovsko pripravljen. Koprčani so štartali z zares nenavadno politiko: noben igralec za prestop in podpis pogodbe ni dobil niti dinarja, zato pa so igralcem in njihovim družinskim članom omogočili priti do zaposlitve, obljubili pa so jim tudi so- ladne plače. Na Koprskem je zavladala prava nogometna evforija, tekme si je ogledalo skupno kar 61 tisoč gledalcev, ali 10 tisoč več kot jih je imel drugi klub z največjim obiskom. Številni jugoslovanski drugoligaši so bili na Obali presenečeni, kajti tako evforičnega vzdušja niso doživeli nikjer v Jugoslaviji. In to kljub temu, da so bili rezultati Koprčanov bolj skromni. Po jesenskem delu so zasedli 15. mesto s 14 točkami, tak izkupiček pa za zdaj ne za- došča za končni obstanek, kajti pričakovati je, da bodo izpadla najmanj štiri moštva.

Koprski trener Lučo Pertič je eki- po še kar spretno skombiniral med domačimi igralci in prišleki, glede na realno vrednost posameznih igralcev pa je vvrstitev celo zelo solidna. V januarjem miniprestopnem ro- ku pa bo Koper nujno potreboval novo igralno injekcijo, kajti kot ka- že bo več igralcev zapustilo društvo. Prvenstvo v slovenski nogometni li- gi se je zaradi novembrskega snega končalo že kolo pred zadnjim kolo (odigrali ga bodo spomladi). Po pri-

čakanju je največ pokazal Mari- bor, ki je obdržal tri četrtine dru- goligaškega moštva, praznine pa je dopolnil z mlajšimi igralci. Maribor- ski vijoličasti imajo ob polovici pr- venstva 5 točk prednosti, saj ni no- benega dvoma, da bodo postali dru- goligaši.

Čisto drugačen je položaj pri nek- danjem zveznem ligašu Olimpiji. Ljub- ljančani so z 11 točkami zaostanka za Mariborom šele 10. in so sedeva celo bližje odhodu iz lige kot boju za naslov prvaka. Kriza Ljubljancov je tako rekoč vsak dan globlja in rešitve za zdaj ni na vidiku.

Nogometu nenaklonjena klima se je vse do tega trenutka zrcalila ob pomanjkanju denarja, toda zdaj je tudi finančna kriza v glavnem mimo. Olimpija bo namreč s prodajo po- slovnihih prostorov in selitvijo na šta- dijon za Bežigradom iztržila toliko, da bo lahko poravnala dobrih 5 mi- liard starih dinarjev dolga (kar go- tovo ni veliko), športni forumi pa ji zagotavljajo prav toliko denarja za nov štart. Toda zdaj je problem ta, da Olimpija organizacijsko ni več sposobna zapraviti tega denarja. Tak- šna vsota bi bila tedaj, ko so asi za- puščali Ljubljano, pravi blagoslov, danes tudi denar ne more več po- magati. Olimpija je bila nekdanj si- nonim slovenstva, čeprav tekmovalno ne ravno bleščeč, danes pa postaja madež, ki se ga mnogi upravičeno sramujejo. Zadeva ni rešljiva tako preprosto, kajti Olimpija je izgubila kontinuiteto, pot nazaj pa je ta- ko trnova, da jo ne bo zmogla kar tako. Preteklo bo še veliko let, da bo Olimpija postala to, kar je bila nekoč. Morda pa se stari časi celo ne bodo vrnil, kajti v Ljubljani ob- staja konkurenčni klub Slovan, ki je zelo resno zastavil dolgoročni pro- gram. In ni izključeno, da bo Slovan nekega dne povsem zasenčil Olimpijo in postal središče slovenskega nogo- meta. Nogomet v Sloveniji igra 30 tisoč igralcev, talentov ne manjka, treba je najti ambiciozno okolje, ki jih bo zbralo. Olimpija je danes še ime, toda jutri bo morda vseeno Olimpija ali Slovan.

Totocalcio

STANE MALO VEČ
VELJA
VELIKO VEČ

IGRAJ TOTOCALCIO TUDI TI!
Zlate »13« pridejo, ko jih najmanj pričakuješ!

Totocalcio
»V SLUŽBI ŠPORTA«

COMITATO OLIMPICO NAZIONALE ITALIANO

Predsednik ZSSDI o izteku starega in o novem letu v naši telesni kulturi

Kalan: »Cilj je vzgoja slovenskega zavednega človeka«

Dozoreli so pogoji, da se vloženo delo pokaže v izrednih tekmovalnih uspehih na različnih področjih

Ob izteku starega in ob vstopu novega leta smo predsedniku ZSSDI Odu Kalanu zastavili vrsto vprašanj v zvezi z našo telesno kulturo. Komaj izteklo leto je bilo za naša društva, vsaj glede tekmovalnih dosežkov, izjemno uspešno, odprtih vprašanj pa je še in še. Kaj o tem meni predsednik naše športne krovne organizacije?

V minulem letu obilica velikih tekmovalnih uspehov

Splošno mnenje je, da je bilo letošnje leto, glede tekmovalnih dosežkov, eno najuspešnejših doslej (Samo Kokorovec je osvojil evropski mladinski naslov, Krasovec namiznoteniške igralke so potrdile prvo mesto v Italiji, Jadranovi košarkarji so napredovali v drugo ligo, Friulexport je osvojil naslov državnih podprvakinja...). Po vašem, kje so vzroki teh, za vso našo skupnost laskavih dosežkov?

Strinjam se, da je bila pretekla sezona iz tekmovalnega vidika izredno pozitivna. Ne moremo navesti vseh uspehov, a vendar je prav, da omenim vsaj še enega tekmovalca in sicer Kokorovecovega klubskega tovariša Kosmača, ki se je prav tako uvrstil med evropsko elito. V tem konkretnem primeru lahko govorimo, da je vzrok teh uspehov večletno delo, odlično strokovno vodstvo in izredna angažiranost staršev. Pred leti smo govorili o namiznoteniški šoli, ki se je razvijala v Zgoniku. Upajmo, da bomo tako lahko rekli tudi o naših kotalkarjih. Zaradi tega — če preletimo vse dogodke — lahko trdimo, da smo dosegli uspehe, kjer je bilo delo s tekmovalci organizirano. Predpogoj so pa bili dobri strokovnjaki. Današnja telesna kultura na splošno je dosegla že tako raven, da tudi izredni talenti ne uspejo kar čez noč, ampak da nujno potrebujejo organizirano društvo in dobrega strokovnjaka za vadbo. Letos so dozoreli pogoji, da se vloženo delo pokaže v izrednih tekmovalnih uspehih na različnih področjih.

Bolj moderen prijem pri vodenju klubov?

Leto, ki se izteka, pa je, po našem mnenju, tudi pokazalo, da smo pri marsikaterem društvu napravili korak naprej glede organizacije ali bolj modernega prijema pri vodenju klubov. Na dlani pa je, da bo treba v tej smeri še krepko zavihati rokave...

Proces posodabljanja organiziranosti športnih društev je že nekaj let v teku. Finančna in upravna stvarnost, v kateri živimo, zahteva, da se klubi poslovno organizirajo, saj bi se v obratnem primeru njihova rast ustavila. To pa še ne pomeni, da je s to ugotovitvijo vse rešeno. Tudi manjši klubi se morajo organizirati; pri tej prenosni pa naletimo na težave pri današnjih vodstvenih kadrih. Teh primanjkuje skoraj povsod. Zaradi tega je ZSSDI sklenilo, da bo uvedlo med svoje dejavnosti tudi fiskalno pomoč vsem včlanjenim društvom. To je nujnost, saj je danes davčna zakonodaja tako stroga, da je postala uvedba rednega knjigovodstva nujna, da bi obvarovali društva in njihove odbornike pred kaznimi in drugim težavami. Moram reči, da društva ne kažejo mnogo zanimanja za te nasvete, predvsem se ne zavedajo posledic, ki jih čakajo. Prav osveščanju odbornikov bomo morali posvetiti še veliko časa in truda.

Še naprej pomanjkanje trenerskih kadrov

Pomanjkanje trenerskih kadrov ostaja, po našem, ena od ran v naši telesni kulturi. Kaj je glede tega v tem

letu storila naša krovna športna organizacija in kaj misli za bodoče.

Problem strokovnih kadrov bi morali razčleniti, saj se postavlja tudi vprašanje o osipu krajevnih strokovnih kadrov. Stanje pa pri vseh panogah ni enako. V naše načrte — in to, že več let zapored — uvrščamo organizacijo raznih trenerskih tečajev za odbojko, košarko in otroško telovadbo. Odziv je na splošno dokaj skromen. Za prihodnje leto smo planirali tudi tečaj za vaditelje gimnastike in smučanja. Pri tem našem delu pa ne dobimo pomoči s strani zainteresiranih društev. Odborniki bi nam morali javiti imena potencialnih tečajnikov, saj prav oni poznajo svoje starejše tekmovalce ali sodelavce. Ugotovili smo, da ne zadošujejo razpisi. Torej kritiko, ki jo večkrat slišimo, in sicer, da ničesar ne storimo za vzgojo kadrov, ne moremo sprejeti. V Gorici smo na primer organizirali v preteklem letu tečaj za vaditelje otroške telovadbe; ta je prav dobro uspel. Isto se je zgodilo med odbojgarskim tečajem pri Banih. Ponavljam: Zdu-

ženje lahko, oziroma mora prirejati tečaje, društva pa morajo sodelovati pri izbiri kandidatov. Le ob takem sodelovanju bomo začeli reševati ta problem.

Stiki s šolo

Stiki s šolsko stvarnostjo so še vedno pomanjkljivi, o čemer pričajo tudi birokratske težave, ki so jih imeli organizatorji mladinskega nogometnega turnirja ZSSDI. Kaj se lahko naredi na tem področju?

Ne strinjam se, da so stiki s šolsko stvarnostjo pomanjkljivi. Omenjate nogometni turnir. Zadeva ni bila pravilno zastavljena, to je vse. Šole so suvereno pravne osebe, ki so podvržene določenim zakonskim predpisom, za izvajanje katerih odgovarjajo ravnatelji. Ne smemo reševati zadev »po domače«, taki časi so minili, moramo upoštevati obstoječe zakone in potem — o tem sem prepričan — bo vse steklo v redu, saj nihče ni proti telesni kulturi. Torej se povrnemo k odbornikom, ki morajo upoštevati »pravila igre«.

Staro, kočljivo in odprto vprašanje

V slovenskih društvih je vse več tekmovalcev in tekmovalk, ki ne obvladajo našega jezika. Vprašanje ni novo, iz leta v leto pa nanj nismo dobili rešitve. Kaj menite o tem?

Izvršni odbor ZSSDI je o tem problemu dal nedvoumno izjavo. O tem je bil govor na skupščini društva v Križu. Stališče lahko strnemo v en sam stavek: kar nas veže, je jezik, ne iščemo izvora tekmovalca ali ne preučujemo njihovih hromosomov. Sla po zmagi pa lahko zamegli smotre, ki bi moral biti vodilo našega delovanja. To je načelno zgrešeno, naloga Zdrženja pa je, da osvešča vodilne v društvih o njihovi moralni dolžnosti. To je kislo jabolko, v katerega moramo uporno ugrizniti; vem, da bo prepričevalno delo težko in polno razočaranj, a po tej poti bomo vztrajali, saj je vsak odklon od teh načel škodljiv.

Kaj lahko pričakujemo od novega leta?

Kaj pričakujete od naše telesne kulture v novem letu?

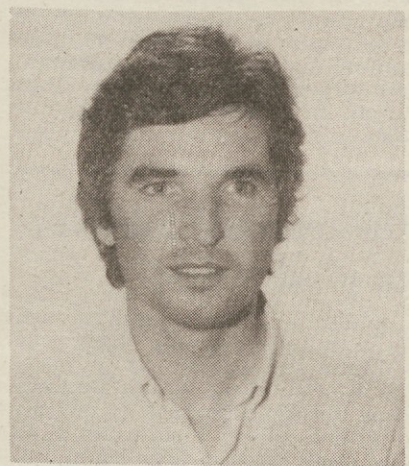
Nisem vedeževalec, da bi lahko napovedoval uspehe ali neuspehe. Želim si le to: da bi vsi skupaj od Benicije pa tja do Miljskih hribov delovali strnjeno in organizirano za doseg skupnega cilja: vzgoje zavednega slovenskega človeka. Uspehi v telesni kulturi so lahko vzgled, ki olajša to delo. Torej želim vsem društvom mnogo tekmovalnih uspehov, a le z lastnimi silami.

Vprašanja pripravil

BRANKO LAKOVIČ

Nova združena ekipa, ki meri na napredovanje v D ligo

Iz Soče in Jamelj okrepljena šesterka Soče

Marjan Černic, trener Soče

V letošnjem deželnem odbojgarskem prvenstvu moške D lige bi morala poleg Našega prapora in druge ekipe Vala (to šesterko je v ligo naknadno vključila zveza) nastopiti še tretja slovenska šesterka — ekipa Jamelj. V polletnem času pa je prišlo do spojitve med jameljsko šesterko in Sočo, tako da imamo sedaj tudi na Goriškem združeno ekipo, ki bo nastopala pod imenom Soča, udeležila pa se bo pokrajinskega prvenstva 1. divizije, ki je tik pred startom.

Odbojkarji obeh postav že dlje časa trenirajo v sovodenjski telovadnici pod vodstvom trenerja Marjana Černica, bivšega igralca Olympie Electro Terpin. Černic nam je povedal, da sestavljajo ekipo igralci različne starosti, vendar namerava dati društvo

prednost mlajšim, ki si morajo nabrati čimveč tekmovalnih uspehov. Kljub temu cilju pa zasleduje Soča tudi na-

Seznam igralcev Soče za sezono 1985-86

Igor Kovic	186 cm	tolkač
Boris Gergolet	183	tolkač
Anton Malič	175	podajač
Andrej Fajt	173	podajač
Robert Antonič	185	univerzalec
Vilko Antonič	178	podajač
Boris Cotič	179	univerzalec
Gabrijel Ferfolja	184	tolkač
Pavel Bagon	183	tolkač
Ivan Sirk	184	tolkač
Ivo Devetak	183	tolkač
Maks Gergolet	180	tolkač

Trener: Marjan Černic.

predovanje v D ligo. Treba povedati, da starta novoustanovljena ekipa kot favoriti, saj ima res vse možnosti, da doseže kakovostni skok. Na ta način bi slovenska goriška odbojka še bolj utrdila svojo premoč v moškem pokrajinskem merilu, premoč, ki ji jo zagotavljata zlasti Val in Olympia Electro Terpin.

Sklep Jamelj in Soče, da sestavita združeno ekipo, je lahko dober nauk tudi za vodstva ostalih slovenskih društev na Goriškem, ki bodo najbrž prej ali slej ubrala isto pot, saj je prav združevanje edina pot, ki vodi k kakovostnejšim tekmovalnim uspehom, dasiravno jo mora vselej podkrepiti določena logika, saj takih pobud ne gre usmerniti nepremišljeno za vsako ceno in ob vsakem času.

V 2. AMATERSKI LIGI

Fabio Candotti (Vesna) diskvalificiran (1 kolo)

Disciplinska nogometna komisija je v 2. amaterski ligi za eno kolo diskvalificirala tudi nogometaša kriške Vesne Fabia Candottija, ki se 12. januarja ne bo mogel udeležiti zadnje tekme prvega dela prvenstva proti Domiu. Komisija je tudi zavrnila priziv vodstev Stocka in Libertasa v zvezi s srečanjem, ki sta ga obe ekipi izgubili zaradi medsebojnega obračunavanja med igralci.

obvestila

SZ BOR obvešča, da do 4. januarja 1986 odpadajo vse tekme in vsi treningi v mali telovadnici BŠC.

SPDT obvešča, da se predsmučarska in rekreacijska telovadba SPDT nadaljuje v sredo, 8. januarja 1986, ob 21.00 na liceju F. Prešeren.

Pogovor z našim športnim delavcem Ivanom Brassom, ki je v Ljubljani prejel visoko priznanje

»Bodočnost našega nogometa je v združevanju«

Sedanji uspehi ne odražajo realne stvarnosti pri nas

Pred kratkim je bila v Klubu delegatov v Ljubljani pomembna športna slovesnost, na kateri so med drugimi nagradili zaslužnega dolgoletnega zamejskega športnega delavca Ivana Brassa iz Bazovice, poleg njega pa je nagrado prejelo tudi Združenje slovenskih športnih društev v taliji.

Ivan Brass je prvi zamejski Slovenec, ki je prejel priznanje za delovanje na področju nogometa. Slovesno so mu namreč izročili diplomu Nogometne zveze Slovenije, v motivaciji pa je med drugim napisano: »Ivan Brass — priznanje za izjemen prispevek k razvoju nogometa na Slovenskem«.

Fudbalski Savez Jugoslavije pa je podelil ZSSDI srebrno plaketo FSJ za »dolgoletno delo za razvoj nogometnega šport«, dvignil pa je prav Ivan Brass, kot dolgoletni član Izvršnega odbora ZSSDI. Z Brassom smo se daljše pogovorili o splošni zamejski no-

gometni stvarnosti in o bodočnosti našega nogometa. Sicer pa je bilo prvo vprašanje nagrajencu običajno, naj se pač našim bralcem predstavi.

»Pravzaprav me nogomet zanima od vedno. Takoj ob koncu vojne sem se udeleževal v tem športu z ekipo Pirana, pred dolgimi leti pa sem skupno z drugimi vaščani v Bazovici preosnoval športno društvo Zarja in njegovo nogometno ekipo. Društvo smo obnovili pred dvajsetimi leti, bil pa sem prvi predsednik, pač od leta 1966 do 1972. Po dveh letih premora sem spet prevzel predsedniško funkcijo od 1975 do 1982. Poleg tega sem že drugo mandatno dobo zaporedoma član Izvršnega odbora ZSSDI, sem pa tudi član glavnega odbora SKGZ. V športu sem torej že mnogo let in torej tudi poznam njegovo problematiko in njegove osnovne smernice pri nas«.

»Kakšno je trenutno stanje nogometa v zamejstvu?«

»Ne morem trditi, da je njegovo stanje najboljše. Zal je večina uspehov, ki jih pač imamo v tem športu, odvisna od italijanskih igralcev, ki nastopajo v naših klubih. Ti uspehi torej niso realni, zato moramo bodočnost našega nogometa graditi na drugačnih temeljih.«

»Kje je po vašem mnenju rešitev nogometa v zamejstvu?«

»Prepričan sem, in z mano tudi mnogi drugi, da je bodočnost in rešitev zamejskega nogometa v združevanju ekip. To združevanje pa se mora začeti najprej na mladinskem področju, šele nato naj se te izkušnje ponesejo na članske ekipe.«

»Mladince pač predlagam, ker je pri njih lažje začeti, lažje delati, pa tudi rezultati so bili imediatni. Mladinci pač niso toliko vezani na okolje in na druge faktorje, zato zaupam, da se bo konkretno združevanje začelo

prav pri njih. Pri članih je stanje nekoliko težje, saj v glavnem še niso ne člani odborov naših nogometnih ekip, pa tudi ne navijači sami, zrela za veliki korak združevanja naših članskih ekip. Vendar pa zaupam, da se

bo to nekega dne vseeno zgodilo, rezultati pa bodo v kratkem času že vidni.«

Dušan Jelinčič

Na sliki: Ivan Brass s priznanjem, ki ga je prejel v Ljubljani.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 40.000 din, naročnina za zasebne mesečno 250.000, letno 2.500.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.000, letno 3.000.000, letno nedeljski 800.000 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povšek 20% IVA 18%. Osmirnice, zabave in sozvočno po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

2. januarja 1986

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Na podlagi mednarodnega dogovora 1986: medvedovo leto

PESCISSEROLI — Stopamo v »medvedovo leto«. Leto 1986 so namreč mednarodne organizacije za varstvo narave in naravnih parkov želele posvetiti podplatarjem, tem nadvse zanimivim živalim, da bi ugotovile, koliko jih je še na svetu in kako je zanje poskrbljeno. Beseda o njih bo tekla ob koncu leta na posvetu v Trentu.

Kot je povedal nadzornik naravnega parka v Abrucih Franco Tassi, bo Italija za to priložnost predstavila poročilo o medvedjem staležu na območju gorske verige Mainarde, v naravnem parku v Abrucih, ki meri 60 tisoč hektarov in kjer živi okoli 100 rjavih medvedov. Prešteli so jih po prvem snenju, ko so lahko opazovali njihove sledove. Akcijo je izvedlo 60 strokovnjakov ob pomoči naprav z infrardečimi žarki in sprejemniki toplote. Ugotovili so nadalje, da ena izmed šestih »mam medvedk« vodi s seboj kar tri mladiče, ki so jih opazili že poleti. Ta vest izpodbija vsa namigovanja o nekoristnosti ustanavljanja naravnih parkov in govorice, da so kosmatinci obsojni na izumrtje. Več let trajajoče znanstveni pristop k varovanju medvedov je spodbuden in zagotavlja ohranjanje ene najlepših živali.

Franco Tassi nadalje poziva lovce, naj ne streljajo na medvede, če prihlačajo iz parka. Na takšen način se bodo normalno razmnoževali. Zaradi divjih lovcov in prometnih nesreč z železnico in avtomobili je v zadnjih petih letih poginilo 23 medvedov.

Skrbi župana Ria de Janeira

Pospešiti izseljevanje

RIO DE JANEIRO — Zadnji dan starega leta so se v brazilskem glavnem mestu spraševali, kaj bo prineslo novo leto in kaj naše stoletje.

V našem stoletju so se kmetje priseljevali v mesta, kjer jih je dočakala prava tragedija zaradi nehiigijskih okolij, nastanka kriminala brezposelnih in brezdomcev.

Župan Ria de Janeiro Marcelo Alencar, ki mu poteka mandat in ga bo prepustil socialistu Saturninu Bragu, trdi, da bodo morali sedanji proces prekiniti in obrniti težnjo: iz vlemest se bodo morali prebivalci izseljevati na podeželje, sicer bo mesto ob koncu tisočletja štel 18 milijonov prebivalcev in ga sploh ne bo več mogoče upravljati.

Seveda bo potrebno postoriti marsikaj, da se bodo ljudje vrnili na podeželje, predvsem pa izvesti kmetijsko reformo.

Miss »fantastičnih joškov«

ALASSIO — V nekem nočnem lokalu v Alassiu so na silvestrovo noč izvolili prvo lepoticu, ne v absolutnem pomenu, samo v tekmovanju za »fantastične joške«. S tem naslovom se ponaša 20-letna Elena Discalzi.

Med eksplozijami jih niso izselili

Avstralski staroselci pod vplivom »A« bombe

CANBERRA — Nihče ni poskrbel za to, da bi na primeren način zavarovali avstralske staroselce pred zlimi učinki jedrskih poskusov, ki so si sledili drug za drugim v južnem delu celine od 1952. pa do 1957. leta. Tako zatrjujejo člani britanske kraljevske poizvedovalne komisije, ki ji je bilo naročeno, da preveri, kolikšno škodo so domorodcem povzročile eksplozije dvanaestih atomskih bomb v pokrajinah Maralinga in Emu, ki ju je avstralska vlada »prepuščala« aboriginezom.

Na območju Maralinge imajo domačini več »svetih mest« in tod so prebivali še celih šest let po jedrskih poskusih v oddaljenosti komaj 130 kilometrov od prizorišč eksplozij. Študija omenjene komisije ne navaja, kolikšna je danes stopnja radioaktivnosti v teh mestih in kakšne so dolgoročne posledice žarčenja na ljudi, pač pa omenja pričevanja domorodcev, po katerih se je ondod razlegala nekakšna črna megla. Ve se tudi, da so nekateri zboleli in to skoraj gotovo zaradi radioaktivnosti.

Staroselci so se v Avstraliji nastanili že pred 70.000 leti, danes pa jih je le še okrog 170.000. Člani britanske kraljevske komisije se naravnost čudijo, kako to, da so preživeli radioaktivnost, ko pa jih nihče ni opozoril na njeno nevarnost. Komisija v študiji ni navedla, koliko denarja bi bilo treba vložiti v sanacijo predelov, v katerih so pokale atomske bombe, kaže pa, da bi se znesek moral sukati najmanj blizu 700 milijonov dolarjev.

TE na plin v Sibiriji

MOSKVA — Že leto dni gradijo v zahodni Sibiriji najsevernejšo termoelektrarno v Sovjetski zvezi. Gradišče je namreč le 40 kilometrov južno od tečajnika na področju jezera Jamilimujaganto. Kot gorivo bo rabila urengojški plin, njena jakost pa bo znašala 2,5 milijona kilovatov. Prve agregate bodo pognali leta 1990. S tem bodo zagotovili prepotrebno energijo naseljem ob že ugotovljenih ležiščih nafte in zemeljskega plina v zahodni Sibiriji.

Izprašali naj bi celo stanovalce Bele hiše, toda Shultz se upira

Z »detektorjem laži« naj bi odkrivali špijone v ZDA

WASHINGTON — »Detektor laži« se je pojavil v ameriški vladi, prodrl je v skrite hodnike Pentagona in državnega tajništva. Če bo potrebno, bo prestopil sam prag Bele hiše.

Vstopnico je »detektor laži« prejel iz rok samega predsednika Reagana, ko je odredil, da bodo deset tisoč državnih uradnikov, tistih, ki imajo dostop do državnih in vojaških tajnosti, s to napravo preiskusili, če so pošteni in vzgojeni v dobrega državljanja.

Ta poligraf, ki pokaže, kdaj človek laže in kdaj govori resnico, ne bi uporabljali samo za osumljence, ampak bodo z njim preiskusili predanost tistih, ki so zaposleni na odgovornih delovnih mestih, kakor tudi onih, ki naj bi se nanovo zaposlili, napredovali in bili premeščeni.

O uvedbi »detektorja laži« govorijo že nekaj let, vendar ga je Reagan odobril šele pred kratkim. Njegovi glavni zagovorniki so bili šef Pentagona Weinberger in ravnatelj obveščevalne službe CIA William Casey. Prepričana sta, da se bosta z uporabo poligrafa uspešneje borila proti špijonom, ki so se vgnezdili v

njunih hišah. To je bil tudi glavni razlog, zakaj bodo »izprašali« državne uradnike. Kot je poročal tisk, so imeli v zadnjih časih v ZDA veliko opravka z vohunskimi aferami. Po zatrdilih vlade tujih špijonov v ZDA kar mrgoli: skriti so v vojski, med vladnimi uradniki in celo med agentji CIA in FBI, zadolženimi za boj proti tuji špijonaži.

Weinberger in Casey sta očitno prepričala Reagana, da je s pomočjo »detektorja laži« mogoče zaustaviti ta val. Reagan je vedno pokazal zaupanje v ta stroj in je pripravljen celo člane svoje vlade prepustiti njegovim odgovorom. Opoumljen zaradi takšne predsednikove podpore, se je Casey takoj prostovoljno javil za preiskušnjo z »detektorjem laži«, medtem ko je Weinberger na televiziji izjavil, da ga kaj takšnega sploh ne moti.

Povsem na drugačen način je reagiral državni tajnik Shultz. Če ga bodo prisilili, da go bo »izprašal« poligraf, bo podal ostavko, kajti takšna odločitev bi pomenila, da vanj nimajo zaupanja. Pripadniki detektorja trdijo, da ga je Shultz zavrnil zato, ker se v zadnjem času obnaša kot »primadona«, vendar pa to Rea-

gana ne bo omajalo, da bi odstopil od svojega stališča.

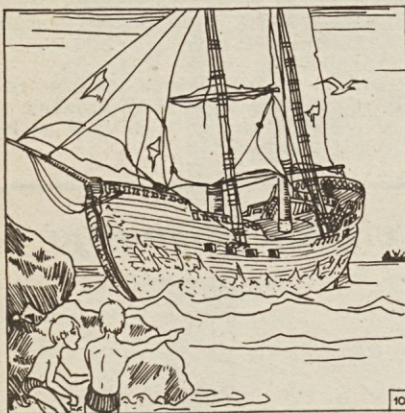
Toda kaj se bo zgodilo, če bo Shultzovo obnašanje posnemalo vseh 4.000 uradnikov, zaposlenih v njegovem državnem tajništvu. Morda bodo njegovo ravnanje posnemali tudi drugi?

O zadevi so povedali svoje mnenje strokovnjaki, znanstveniki, psihologi. Napravo za ugotavljanje poštenosti so že imenovali »lažni detektor laži«. V velikem številu primerov je namreč odpovedala. Toda, ali je mogoče v državi, ki se tako rada ponaša z ljudskimi pravicami, nekoga enostavno proglasijo za lažnivca in mu pretijo, da celo lahko izgubi službo. Ali pa bodo, kar se prav lahko zgodi, poklicni špijoni, ki se bodo trenirali za preiskušnjo z »detektorjem laži«, svoj izpit opravili brezhibno.

Vse k vsemu: zagovorniki uporabe te naprave se z njo ne ukvarjajo ravno veliko. Oni so enostavno obsedeni z odkritjem številnih špijonov in so prepričani, da jih je še več neodkritih. Ti ljudje nikomur vnaprej ne verjamejo. Če upoštevamo, kako javnost reagira, je težko verjeti, da si bodo pri državljanih v svoj prid priborili kakšno točko.

UKLETA LADJA

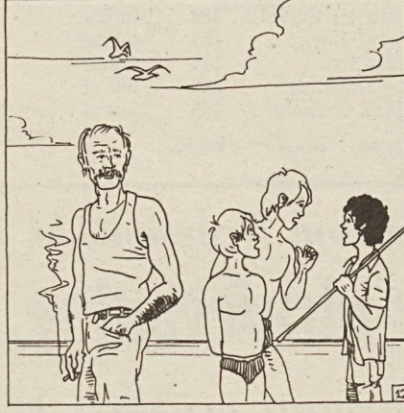
BESEDILO BLAŽ LUKAN
SLIKE VALTER VALENČIČ

10. Mito jo je samo hotel pobožati po napetem trebuhu, ko se je nenadoma rahlo zazibala, vendar dovolj, da sta fanta prestrašeno odskočila in zbežala za skalno steno. »Uuuu, res je, kot bi bila živa!« »Mogoče nama pa ni ničesar hotela.« »Kako sem se ustrašil!« je rekel Mito. »Ne, ne, to so bili le valovi od tiste ladje tam,« je pomirjujoče rekel Didi, ki se je prav tako ustrašil in pokazal na tovorno ladjo, ki se je oddaljevala. »Ampak, saj se ne ziblje več, le takrat se je, ko sem se je dotaknil,« je pripomnil Mito, ki je previdno pogledal izza stene. »Čudno,« je sam pri sebi dodal Didi in pogledal v breg.

11. Zagledal je, kako po potki prihajata Damjan in njegov oče. »Damjan!« je poklical Mito. »Tiho bodi!« ga je ustavil Didi, »da te ne sliši Damjanov oče. To je naša skrivnost.« Damjan je prišel bliže. Njegov oče, ki se je odpravljal lovit ribe, pa je začuden pogledal zgodnje kopalce. »Kako pa to, da ste tako zgodni?« je vprašal Mito. »Nisva mogla spati,« je namesto njega odgovoril Didi. »Se gremo kopat, ... lovit ribe,« je zajecjal še Mito, ki pa ni znal lagati. »A tako,« je dejal Damjanov oče in začel pripravljati v čoln ribiško palico, vrečko, posodico s črvi ter steklenico vina.

12. Dečki so se začeli šepetaje pogovarjati in kazati proti zalivu. Kar pozabili so na očeta. Počasi so se približali skalni steni, ki je zapirala pogled na zaliv. Oče jih je od zadaj zvedavo opazoval. Fantje so se namestili in začeli opazovati skrivnostno prikazen, ki se je sredi noči tako čudežno dvignila iz vode, čudovito ladjo. Prišel jim je za hrbet ter pogledal za steno, tako, da so fantje prestrašeno odskočili.

V SZ znamka v spomin na Samantha Smith

MOSKVA — V Sovjetski zvezi so izdali spominsko poštno znamko. Na njej je natisnjeno obličje Samantha Smith, ameriške deklice, ki je bila ob življenju avgusta v letalski nesreči in ki je zaslovela po vsem svetu, ker je osebnost pisala pokojnemu državniku Andropovu in bila tudi na obisku v Moskvi.

Znamka pa je le zadnja od številnih pobud, s katerimi želi sovjetska vlada ohraniti trajen spomin na malo Samantha, svojevrstno ambasadorico miru. Nedavno so po Samantha na primer poimenovali ulico v nekem mestu v uzbeški republiki pa tudi 32,7-karaten diamant.

Odškodninski zahtevek za prisilno delo

KOELN — Centralni hebrejski svet, to je največja židovska organizacija v Zvezni republiki Nemčiji, je zahteval od emisijskega zavoda Deutsche bank izplačilo odškodnine 3,2 milijona ameriških dolarjev vsem tistim, ki so med drugo svetovno vojno bili na prisilnem delu v tovarnah orožja Flickovega koncerna. Pravzaprav gre le za ponovitev zahteve, ki jo je postavil že glavni tožilec Robert Kempner na nueremburškem procesu. Flick je, kot kaže, edino zahodnonemško podjetje, ki takšne odškodnine še ni poravnalo. Kakor javlja tiskovna agencija Upi, je koncern nedavno odkupil Deutsche bank.

LAS PALMAS — Na Kanarskih otokih posneta fotografija kaže, kako se mlade Evropejke z »zgoraj brez« nastavljajo toplim sončnim žarkom.